ΠΙΟΝΕΡΟΣ

4-5 ΑΠΡΙΛΙΣ — ΜΑΙΣ 1936 4-5

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ. ΝΑΣΕ ΕΤΙΜΟΣ!

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ ΟΜΠΚΟΜ
ΤΥ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΚΕ ΤΥ ΛΚΠ ΤΙΣ ΥΣΣΔ

ΧΡΟΝΟΣ IV (VI) ΑΡ. 4-5 (56-57)

ΑΠΡΙΛΙΣ-ΜΑΙΣ 1936

Ι ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑ ΣΤΑ 1905

Ι χαμοκέλα του σιδερά Μιχέεφ ίτανε γιομάτι από κόζμο.

— Αντόνι, τράβικσε τιν κυρτίνα,—ι αστινόμι πιγενοέρχοντε παντύ!—ίπε ο Μιχέεβ στο γιό-του.

Ο αδίνατος νκριζομάτις Αντόνις αμέσος πίδισε, τράβικσε τι μπασμαδένια κυρτίνα κε χόθικε πάλι στι γονιά—κάθετε, ακύι, δεν κατεβάζι τα μάτια-του...

Ένας απ' τυς νεαρύς εργάτες έβγαλε ένα πακέτο τιπομένα φίλα, όλι έσκιπσαν, διαβάζυν:

«Προλετάρυι όλυ του κόζμυ, ενοθίτε!

Ι Προτομαγιά ίνε γιορτί τις δυλιάς. Αφτί τι μέρα ι εργάτες όλυ του κόζμυ πρέπι να σικόσυνε πσιλά τιν κόκινι σιμέα-τυς, κι' ας ιποχορίσι μπροστά-τυς ο παλιός κόζμος τις τσαρικίς αφθερεσίας κε του καπιταλιζμύ...

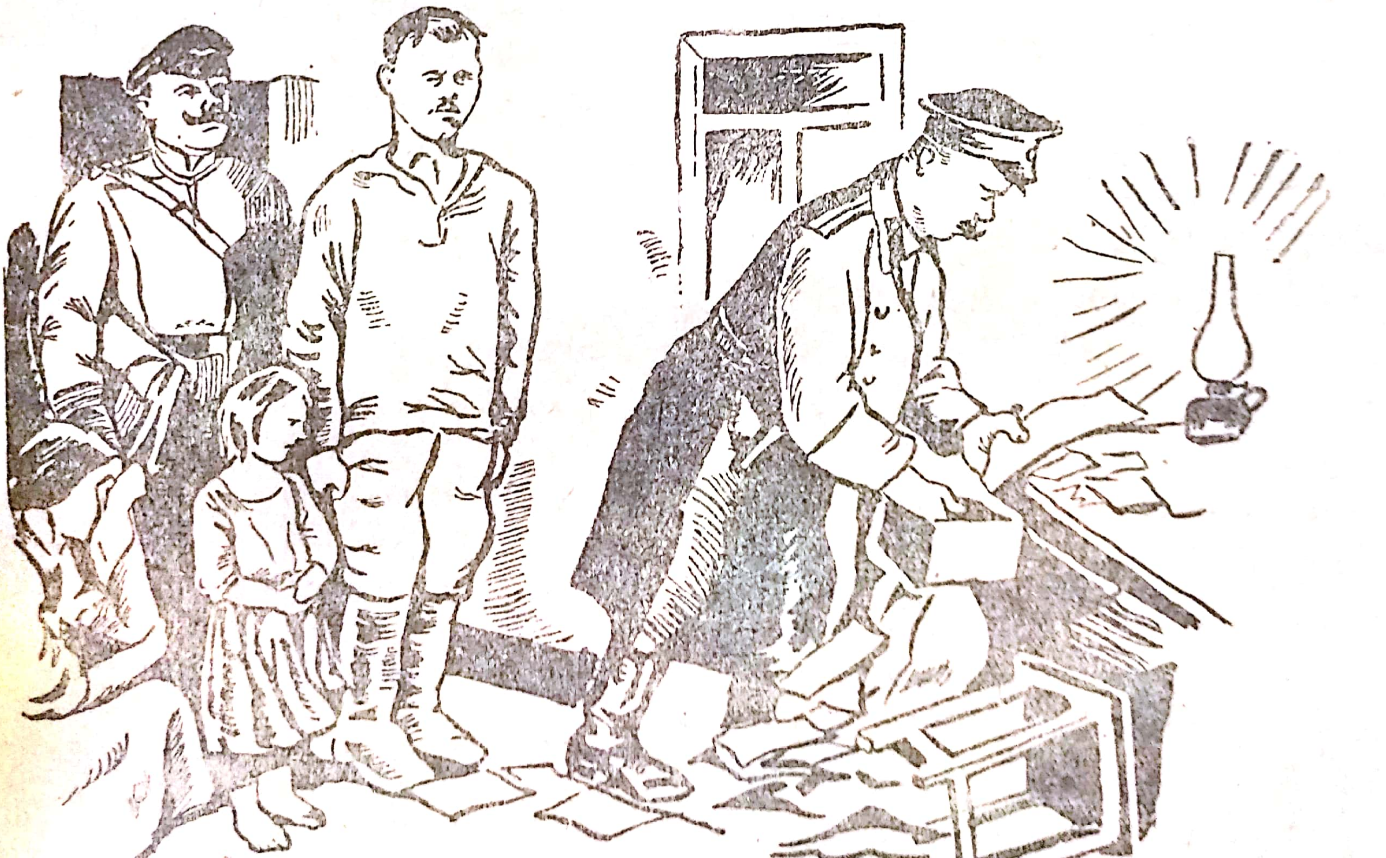
Ο Αντόνις ακύι δίχος να χάνι καμιά λέκσι.

— 'Αβριο, ι όρα έντεκα το προί θ' ανταμοθύμε στο πέμτο βέρστι του κομένυ δάσυς,—λέι ο Θόδορος.

Λιπόν, το σίνθιμά-μας ίνε «γεράκι»;

— Νε. 'Ινε σίγυρι ι περίπολι;—ρότισε αφστιρά ο παλιός εργάτις γέρο Ελισέι.

— Σίγυρι, όλα ίνε εντάκσι. Στιν

πρότι περιπολία θα ίνε ένα δικό-μας παλικαράκι με εφιμερίδα, που θάχι κσεσκιζμένι τιν άκρι.

Μιλίσανε σιγανά κε πίγανε στα σπίτια-τυς.

Εκίνι τι νίχτα ο Αντόνις δε μπορύσε να κιμιθί. Πός να περάσι να πάι στιν αβριανί διαδίλοσι; Κι' όταν κιμίθικε ίδε στον ίπνο-του πολί κόζμο, κε στι μέσι στεκότανε εκίνος, ο Αντόνις, κε κρατύσε τι μεγάλι κόκινι σιμέα.

'Ακσαφνα κσίπνισε απ' το θόριβο. Περπατύνε κάτι άγνοστι άνθροπι, σκαλίζυν τα σεντύκια, αναποδογιρίζυν τα σκέδι στα ράφια, κιτάζυν μέσα σ' όλες τις χαραμάδες, τινάζυν τα στρόματα. Ο πατέρας στέκετε ακίνιτος, χλομός κε κατσυφιαζμένος.

— «'Ιρθανε!»—το μάντεπσε ο Αντόνις.

'Ενας γερός αστινόμος πλισιάζι στο παράθιρο κε φονάζι δινατά.

— Τί ίνε ανάμεσα στα τζάμια; Προκιρίκσις;...

— 'Ινε φίλα απ'το ιμερολόγιο,—ίπε ι μιτέρα,—έπεσαν κάτο.

Μα εκίνος χτιπάι το γιαλί κε το σπάνι.

Ντιντίνιζμα. Κομάτια.

'Ολι μαζεφτίκανε σιμά στο παράθιρο, χόνυντε να πάρυν τα φίλα.

Εκίνι τιν όρα ο πατέρας έχοσε απαρατίριτα στα χέρια τυ Αντόνι ένα πακέτο κε εκίνος κσεγλίστρισε σαν ποντίκι απ'τιν πόρτα.

— 'Οκσο ανκάλιασε τον Αντόνι ι δροσερί ανικσιάτικι νίχτα. Κάπυ από μακριά έρχετε ι μιρωδιά τον καβακιόν.

Ο Αντόνις στέκετε, μικρός κε αδίνατος, σφίνκι δινατά το πακέτο στο στίθος-τυ. 'Ιστερα τρέχι ορμιτικά πίσο απ'τι γονιά του σπιτιύ κε κρίβι το πακέτο ανάμεσα στο φράχτι κε σε μια στίβα από κσίλα. Ι καρδιά-του χτιπάι αδιάκοπα, χτιπάι απ' τι χαρά-τυ: τόρα κε κίνος ίνε αλιθινός επαναστάτις.

'Οταν γίρισε στο σπίτι, ι αστινομία δεν ίτανε πια.

Ι μιτέρα-τυ μάζεβε κλέοντας τα σκορπιζμένα πράματα.

— Πύ ίνε το πακέτο;—ρότισε ο πατέρας.

Το έχοσα πίσο απ'τα κσίλα. Κσέρο δα, πός να κριβό απ' αφτύς τις προκίρικσις.

— Μπράβο! Με γλίτοσες!— γελάι ο πατέρας.—Κε δε θα το λιζμονίσις πυ τόκριπσες;

— 'Ιδρες τί να πις...

Προί. Ο ίλιος πέζι στι φιλοσιά.

Ο Αντόνις με κενύριο πυκάμισο δρασκελίζι στο δάσος.

Νά το πέμτο δέρστι, νά κε το κομένο δάσος, εδό πρέπι να ίνε ι περίπολι.

Πάνο στο σκαμνί κάθετε ένας νέος εργάτις κε βαστάι εφιμερίδα. Ι άκρι-τις ίνε κσεσκιζμένι—λιπόν αφτός ίνε.

'Αμα σίμοσε, ο Αντόνις φόνακσε δινατά.

— «Γεράκι».

Ο εργάτις σίκοσε τα μάτια-τυ κε τον κίτακσε με θαβμαζμό.

Τί φονάζις; Πύ πιγένις σερπετόπεδο;

Στον πατέρα-μυ στι σινκέντροσι.

— Για πιό λόγο;

— Με διάτακσε να φέρο τις προκιρίκσις,—ανανκάστικε να πι ψέματα ο Αντόνις.

Ο πατέρας δεν τον πίρε μαζί-τυ,—δεν καταλαβένι ο πατέρας, ότι ίνε πιο εφκολο για τον Αντόνι να πεθάνι, παρά να μιν πάι στι γιορτί τις Προτομαγιας.

Ο εργάτις γρινιάζι.

— Νά κίτα πιυς στέλνυν, μπορύν να χαλάσυν όλι τι δυλιά.

Οστόσο τυ δίχνι το δρόμο.

Ο άλος περίπολος ίνε ακόμα πιο νέο πεδί. Τόρα ο Αντόνις δε φονάζι πια, μα μόνο ψιθιρίζι, μόλις σαλέβι τα χίλια-τυ:

— «Γεράκι».

Νά ο Αντόνις έφτασε στο οριζμένο μέρος.

Πάνο απ'το πλίθος, μέσα στι νεαρί πρασινάδα κιμάτιζε ι κόκινι σιμέα σαν πίρινο λυλύδι. Πάνο ς' ένα πσιλό κύτσυρο στεκότανε ο εργάτις Αλέκσαντρος κ' έβγαζε λόγο. Ο Αντόνις τον ίδε ολότελα αλιότικο απ'ότι τον ίκσερε πριν. Τόρα ο Αλέκσαντρος μιλύσε με μεγάλι φονί κε τα μάτια-τυ γιάλιζαν.

Έλεγε:

— ... Ίρθαμε εδό βασανιζμένι απ'τυς τόρνυς κε τα καζάνια για να σικόσυμε πσιλά τιν κόκινί-μας σιμέα. Απ' όλες τις μεριές μας παρακολυθύνε ι εχτρί—ι ιπιρέτες τυ τσάρυ κε τον φαμπρικάντιδον. Μα ο παλιός κόζμος τρέμι πια κε ίνε σιμά ι μέρα, οπόταν εμίς...

Μα δεν πρόφτακσε ο Αλέκσαντρος να τελιόσι το λόγο-τυ κε κάπιος φόνακσε.

Ι καζάκι!

Κε μονομιάς όλα ανακατόθικαν: το θρύιζμα τον χαμόδεντρον κάτο απ'τα νίχια τον αλόγον, το σφίριγμα τον βύρδυλον, ι φονές τον καζάκον... Ο Αντόνις ίδε πος πέτακσε ο βύρδυλας πσιλά πάνο απ' το κεφάλι τυ Αλέκσαντρυ. Εκίνος άρπακσε το κλαδί ενός δέντρυ, κι' άκσαφνα έπεσε κάτο σα να βύτικσε μέσα στο νερό.

Ο Αντόνις έτρεχε, έτρεμε κε κριβότανε πίσο απ'τα δέντρα. Πολίν κερό περιπλανότανε μέσα στο δάσος όσπυ να βγι στο δρόμο.

Ο πατέρας ίτανε πια στο σπίτι.

—Λιπόν, πατέρα, δεν έπαθες τίποτα απ' τυς καζάκυς;

— Κ' εσί από πύ το κσέρις;—θάβμασε ο πατέρας.

— Πός από πύ! Κ' εγό δα ίμυνα στι γιορτί τις Προτομαγιάς.

Ο πατέρας τον κίτακσε κε χαμογέλασε.

—. Τι ανιχτομάτις πυ ίσε. Κίτακσε, να μι χάσις το κεφάλι-συ.

Ίστερα χάιδεπσε τα μαλιά-τυ κε γλικομίλιτα πρόσθεσε:

— Να μεγαλόσις κε να μάθις ν'αγονίζεσε... Κε κίτακσε, να μι λιζμονάς γι'αφτύς τυς βύρδυλες.

ΘΟΔΟΡΟΣ.

ΑΛΙΖΜΟΝΙΤΟΣ ΚΟΜΑΝΤΙΡΟΣ

Γονιά τυ Οςοβιαχίμ ςτο Σπίτι τυ κολχόζνικυ ςτο χ. Γιάλτα. Στον τίχο κρέμετε το πορτρέτο τυ ςιν. Σςυρντά, πυ οργάνοςε ςτα 1919 το πρότο κόκινο παρτιζάνικο απόςπαζμα ςτι Γιάλτα.

Αν κε πέραςαν πια 17 χρόνο απ'τον κερό, πυ ι άςπρι ςκότοςαν το ςιν. Σςυρντά, μα το όνομά-τυ κε ι εκδυλέπςις-τυ δε λιζμονίθικαν. Τον θιμύντε πολί ςιχνά ι κολχόζνικι τις Γιάλτας.

Δε λιζμονίθικε ο Σςυρντάς, ο απςιλός, παλικαράς με τυς πλατίς όμυς. Θαρίς κε τόρα ακόμα δεν έζβιςαν τα γνοςτικά διαπεραςτικά μάτια-τυ. Κάτο απ'τα μάβρα μυςτάκια έφενκε τα χίλια-τυ το θερμό φιλικό χαμόγελο...

Τέτιος ίτανε ο Σςυρντάς.

... Στις 3 τυ Φλεβάρι τι νίχτα, μέςα ς'ένα άδιο αμπάρι, πυ βριςκότανε ςιμά ςτι θάλαςα, μαζέφτικαν ι φτοχί χοριάτες τις Γιάλτας να μιλίςυνε τί πρέπι να κάνυν. Το άςπρο απόςπαζμα καταδίοκςις, πυ βριςκότανε ςτο χοριό βαςάνιζε πολί τον κόζμο. Ι χοριάτες δε μπορύςαν πια να ιποφέρυν.

Κε τότε βγίκε ο ς. Σςυρντάς για πρότι φορά μπροςτά ςτο λαό.

Δε μπορύςε να μιλάι όμορφα, μα τα φλογερά-τυ λόγια, πυ τα καταλάβενε ο καθένας, έμπεναν ςτις καρδιές τον ανθρόπον.

— «Πρέπι να οργανοθύμε, πρέπι να ςικόςυμε όλυς τυς φτοχύς κε μεςέυς ςτον αγόνα ενάντια ςτυς εχτρύς!»,—προςκαλύςε ο Σςυρντάς τυς ςιντρόφυς-τυ.

Κ'εκίνι τι νίχτα οργανόθικε το απόςπαζμα. Εκλέκςανε κομαντίρο τυ αποςπάζματος το ςιν. Σςυρντά. Το απόςπαζμα ίτανε οπλιζμένο πολί άςκιμα. Δικράνια, κινιγιτικά τυφέκια, κοντάρια,—νά ο οπλιζμός τυ παρτιζάνικυ αποςπάζματος. Ο κομαντίρος Σςυρντάς ίκςερε, ότι ένα τέτιο μικρό απόςπαζμα δε θα μπορέςι να κάνι ότι χριάζετε. 'Επρεπε να ενοθί με τυς παρτιζάνυς τον άλον χοριόν (Μάνκυς, Υρζύφ). 'Ετςι κ' έκανε. Το απόςπαζμα μεγάλοςε κ'έγινε τάγμα με 400 άντρες.

Ι μάχες, πυ έγιναν ςιμά ςτο Κάλτζιχ, κε τι Μαριύπολι, δινάμοςαν πολί το απόςπαζμα.

Ο άφοβος κομαντίρος ίκςερε να δίνι θάρος ςτυς παρτιζάνυς.

— 'Οπιος δε φοβάτε, ας μ' ακολυθίςι!

Ο ΣΙΝΤΡΟΦΟΣ ΣΣΥΡΝΤΑΣ

Ι παρτιζάνι διόκςανε τυς άςπρυς απ' τι Μαριύπολι μα δε μπόρεςαν ος το τέλος ν' αγονιςτύν ενάντιά-τυς, γιατί ι άςπρι ίτανε πολί καλά οπλιζμένι, κε ι παρτιζάνι δεν ίχανε καλά όπλα. Ι άςπρι ανάνκαςαν τυς παρτιζάνυς να ιποχορίςυν στο ςιδιροδρομικό ςταθμό Τρογιάνι. Ι λιςιαζμένι άςπρι καταδίοκςαν τυς παρτιζάνυς, κε ςιμά ςτο Τρογιάνι περικίκλοςαν το απόςπαζμα.

'Ιτανε πολί δίςκολο να γλιτόςυνε. Πολεμύςανε πολές όρες ενάντιά-τυς... Ο ςιν. Σςυρντάς έδινε θάρος ς' εκίνυς πυ άρχιςαν να κοντοςτέκυντε... Μα τέλιοςαν τα φιςέκια τον παρτιζάνον. Σόπαςαν τα τυφέκια. Το λιςιαζμένο άςπρο ιπικό τυς ςίμοςε...

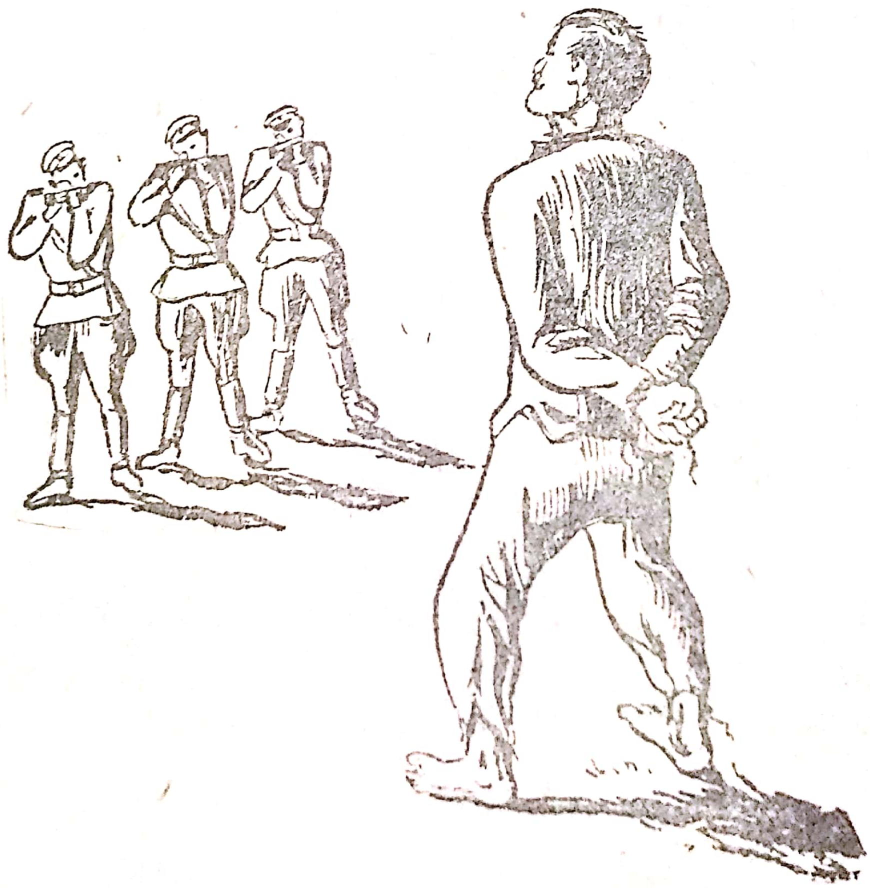
— Ρίκςτε τα τυφέκια-ςας!.. Σικόςτε απάνο τα χέρια!

'Ενας ακςιοματικός με ςυφρομένο ακςύριςτο πρόςοπο έβριζε βραχνιαζμένα τυς παρτιζάνυς κε απετύςε;

— Αν θα μας δίκςετε τον κομαντίρο-ςας, θα ςας αφίςυμε να πάτε ςτα ςπίτια-ςας.

Ι παρτιζάνι ςτεκόντανε ίςιχα κε αλιλοκίταζαν ο ένας τον άλο κάτο απ' τα φρίδια. Περάςανε κάμποςα λεφτά!

— Πιος ίνε ο Σςυρντάς, έβγα μπρος! (Βρέθικε ένας, πυ τον πρόδοςε).

Ο Σςυρντάς χορίςτικε απ'τις γραμές τον παρτιζάνον. Στο πρόσο-πό-τυ δε φενότανε κανένας φόβος. Μονάχα άςπριςε λιγάκι. Τον απο-τράβιξαν στιν πάντα. Κίταξε τυς σιντρόφυς-τυ κε φόναξε:

— 'Εχετε για, σίντροφι!

Βρόντιςαν τα τυφέκια. Ι άςπρι λιςτές σκότοςαν τον Σςυρντά... Πίγανε τυς εχμαλοτιζμένυς παρτι-ζάνυς με ςινοδία. Ι ορφανί παρτι-ζάνι επιςιρέψανε δίχος τον αγα-πιμένο άφοβο κομαντίρο-τυς...Μα στις καρδιές-τυς έβραζε ο θιμός κι' ο καθένας-τυς σκεφτότανε:

— Ο αγόνας δεν τέλιοσε. Ακριβά θα μας το πλιρόσετε!

Ο. ΝΤΟΝΤΖΕΝΚΟ

'Οχι, δεν έχι τίχι ο Κοζμάς. Διάβασε στιν εφιμερίδα πος γλίτοσε ένας πιονέρος το τρένο απ' τιν καταστροφί, πος μια πιονέρισα έδιοκσε ένα λίκο απ' το κοπάδι τον προβάτον. Κάπιος άλος ακόμα έφτιακσε ένα μοντέλο, που πετάι, τέτιο μοντέλο, που πέτακσε πέντε ολάκερα χιλιόμετρα... Τί έκανε όμος εκίνος — ο Κοζμάς Μακογόν; Τίποτα, τίποτα.

Μα ο Κοζμάς θέλι πολί να γίνι ίροας! Αχ, πός θέλι! Μα δεν έχι καθόλου τίχι το πεδάκι.

Ας πάρουμε τουλάχιστο τον πιονέρικο

κρίκο. Ι πρότι στον κρίκο ίνε ι οδιγός τυ κρίκυ Γαλίνα Σεβιντκό. Αφτί έπιασε κε το μαμύδι για τι σιλογί τις χατα-λαμποratόριας, κε τραγυδάι καλίτερα απ' όλυς. Κε τόρα μας πιγένι στο περιβόλι για να μας δίξι τα κολοκίθια-τις. Μα εδό νικιτίς θα ίνε ο Κοζμάς. 'Οχι, κανένας άλος δεν έχι τέτια κολοκίθια, όπος έχι αφτός στι βραγιά τυ κρίκυ-τυ.

Μόλις άρχισαν να λυλυδίζυν ι τελεφτέι κίτρινι κάλικες τον κολοκιθιόν, κε μέσα στα πλατιά φίλα-τυς φένυντε πια τα σπυδέα κολοκίθια.

'Ολο το πιονέρικο τάγμα μαζέφτικε στο περιβόλι τις Γαλίνας Σεβιντκό. Ο κρίκος-τις έσκαψε τις βραγιές τιν προτάνικσι, ο κρίκος-τις πότιζε τα βλαστάρια τον κολοκιθιόν, τα λάχανα, τα ιλιοτρόπια κε τις μελιντζάνες

Ι Γαλίνα κσετιλίζι τα πλατιά φίλα κι' αποτραβιέτε παράμερα.

— Νά, αφτό!—φονάζι,— το ονομάσαμε Συλτάνο, γιατί ίνε το πιο μεγάλο γυρύνι τυ κολχοζιύ.

— Κε αλίθια δεν ίνε κολοκίθι, μα ίνε γυρύνι—φόνακσε ο πιονεροδιγός Βάσιας.

Τα πεδιά τυ κρίκυ τις Γαλίνας στέκυντε κόκινα, πολί περίφανα για τι δυλιά-τυς.

— Λιπόν,—ίπε ο Βάσιας,—αφτό το κολοκίθι θα το πάμε στιν έκθεσι. 'Ινε γεγονός!

Ο Κοζμάς Μακογόν στέκετε σιοπιλός. Σαν να έχι νερό μέσα στο στόμα-τυ. Πάλι νίκισε ι Γαλίνα με τον κρίκο-τις... 'Οχι, δεν έχι τίχι ο Κοζμάς, οχ, πος δεν έχι τίχι!

* * *

Ο Κοζμάς έσκιπσε στιν κιπσέλι κε κίτακσε προσεχτικά στιν τρίπα. Ι μέλισες μπενοβγένυν, άλες μπένυν με μέλι στιν κιπσέλι κι' άλες βγένυν. Μα δεν πιράζυν το πεδί. Ο Κοζμάς το κσέρι, ότι αν θα στέκεσε ίσιχα, δε θα σε τσιμπίσι καμιά μέλισα.

Ι μέλισες τυ κολχοζιύ βρίσκυντε μέσα σ' ένα μικρό κίπο, πάνο απ' τον ποταμό Δνίπερο. Μέσα απ'τα πράσινα φίλα τον μιλιόν κάποτε γιαλίζι στον ίλιο μια λυρίδα από νερό με αποτιφλοτικί λάμπσι. Ο Κοζμάς ίθελε πολί ν' ακύσι τις διιγίσες τυ παπύ-τυ. Μα ο γερο-μελισοκόμος Μετέλιτσα δεν ίτανε μέσα στιν κλαδοκαλίβα. 'Εφιγε, φένετε, για λίγο κερό στο χοριό. Το πεδί στενοχοριότανε.

Ο Κοζμάς κίτακσε απσιλά κι' άκσαφνα ίδε πάνο στιν απιδιά ένα μαλισρό μάβρο καπέλο. Μορέ ιστορία! Ο Κοζμάς ίκσερε τί καπέλο ίνε αφτό. 'Ινε ζμίνος, πυ πέτακσε απ' τιν κιπσέλι. Σε λίγο θα κσεκινίσι κε θα πετάκσι κάπυ πέρα απ' το Δνίπερο για να κάνι κενύρια ικογένια από μέλισες. Πρέπι αμέσος να πάρι το ζμίνος. Ο Κοζμάς κίτακσε ολόγιρά-τυ. Τί να κάνι; Να τρέκσι στο χοριό κε να βρι το γερο-μελισοκόμο;

Κι' αμέσος το πεδί έβαλε στο νύ-τυ μια ιδέα. Τι ανόιτος πυ ίνε ο Κοζμάς! Νά πότε θα κάνι μια ιροικί δυλιά. 'Υτε στον ίπνο-τις θα δι τέτια ι Γαλίνα. Θα ανεβί πάνο στιν απιδιά, κι' ο ίδιος, ο ίδιος θα πάρι το ζμίνος.

Ο Κοζμάς σκέφτικε πός θα θαβμάσυνε τα πεδιά για τιν αφοβιά-τυ, πός θα πι ο πιονεροδιγός: —«Μπράβο, Κοζμά, δε φοβίθικες! Τόρα ισε αλιθινός ίροας!» Κε στι σινεδρίασι ι πιονέρι θ' αποφασίσυν να δόσυν στιν κιπσέλι με το ζμίνος πυ έπιασε το όνομα τυ Κοζμά Μακογόν...

Μα ας κάνι τέτια δυλιά κάπιος άλος απ' τυς πιονέρυς! Τόσο φοβύντε, πυ δεν μπορύν ύτε να πάγυν σιμά στις μέλισες!

Νά κε ο παλιός κσιλένιος κυβάς. Πολές φορές ίδε ο Κοζμάς, πος ο γερο-Μετέλιτσα έπερνε μέσα το ζμίνος. Πρέπι να δέσις τον κυβά με το σκινί, ν' ανεβίς πάνο στιν απιδιά κε να τον κρεμάσις ίσια κάτο απ' το ζμίνος. Κε ίστερα να τινάκσις δινατά τα κλαδιά, κε το ζμίνος θα πέσι μέσα στον κυβά.

Στιν κλαδοκαλίβα ο Κοζμάς ίβρε ένα καπέλο με δίχτι στο πρόσοπο, το φόρεσε στο κεφάλι-τυ, πίρε τον κυβά κι' ανέβικε πάνο στιν απιδιά.

Νά κε το ζμίνος. Το ζοντανό μαλιαρό καπέλο στριφογιρίζι. Χιλιάδες μέλισες ανκάλιασαν το κλαδί. Κ' εδό για πρότι φορά ο φόβος μπίκε μέσα στιν καρδιά-τυ. Ι ταραγμένες μέλισες δε λιπύντε κανένα! Ίτε να κατεβί ενόσο ακόμα δεν ίνε αργά;

Ο Κοζμάς κίτακσε κάτο. Ι κιπσέλες ίνε αραδιαζμένες με κανονικές σιρές—μαβιές, πράσινες, άσπρες. . Από εκί, από πάνο, φένυντε σα μικρά χροματιζμένα σπιτάκια. Ο Κοζμάς κίτακσε στιν πάντα κε ίδε τιν πλατιά λυρίδα τυ Δνίπερυ. Στιν άλι μεριά, μακριά κιτρινίζυν ι αμυδερές λυρίδες, πρασινίζι το δάσος. Στο ποτάμι πλέι λέφθερα το μάβρο ρεμύρκι, πυ τραβάι από πίσο-τυ κάμποσες βάρκες.

Μα δεν ίνε καλίτερα να πάγο να κολιμπίσο; Ίτε να πάρο τι βόλτα κε να πάγο μακριά εκί, όπυ βρίσκετε ο μίλος, όπυ ίνε πολά πσάρια;

Ι μέλισες στριφογιρίζυνε σα μάβρο κυβάρι. Ο Κοζμάς φόρεσε το καπέλο-τυ κι' άρχισε να δένι τον κυβά κάτο απ'το ζμίνος. Τ' αποφάσισε. Θα γίνι ίροας.

Άκσαφνα κάτι ανκαθοτό τσίμπισε το πεδί στο χέρι. Ι μέλισα, πυ δε μπορύσε να βγάλι το κεντρί-τις, σπαρταρύσε πάνο στο κορμί-τυ. Ο Κοζμάς τιν έδιοκσε μονομιάς, μα εκίνι στι στιγμί τον τσίμπισε στο λεμό.

Ο Κοζμάς κύνισε το κεφάλι-τυ κε με απελπισία, μ' όλες τις δινάμις-τυ τίνακσε το κλαδί. Ο κυβάς κυνίθικε στι μια μεριά, στιν άλι...

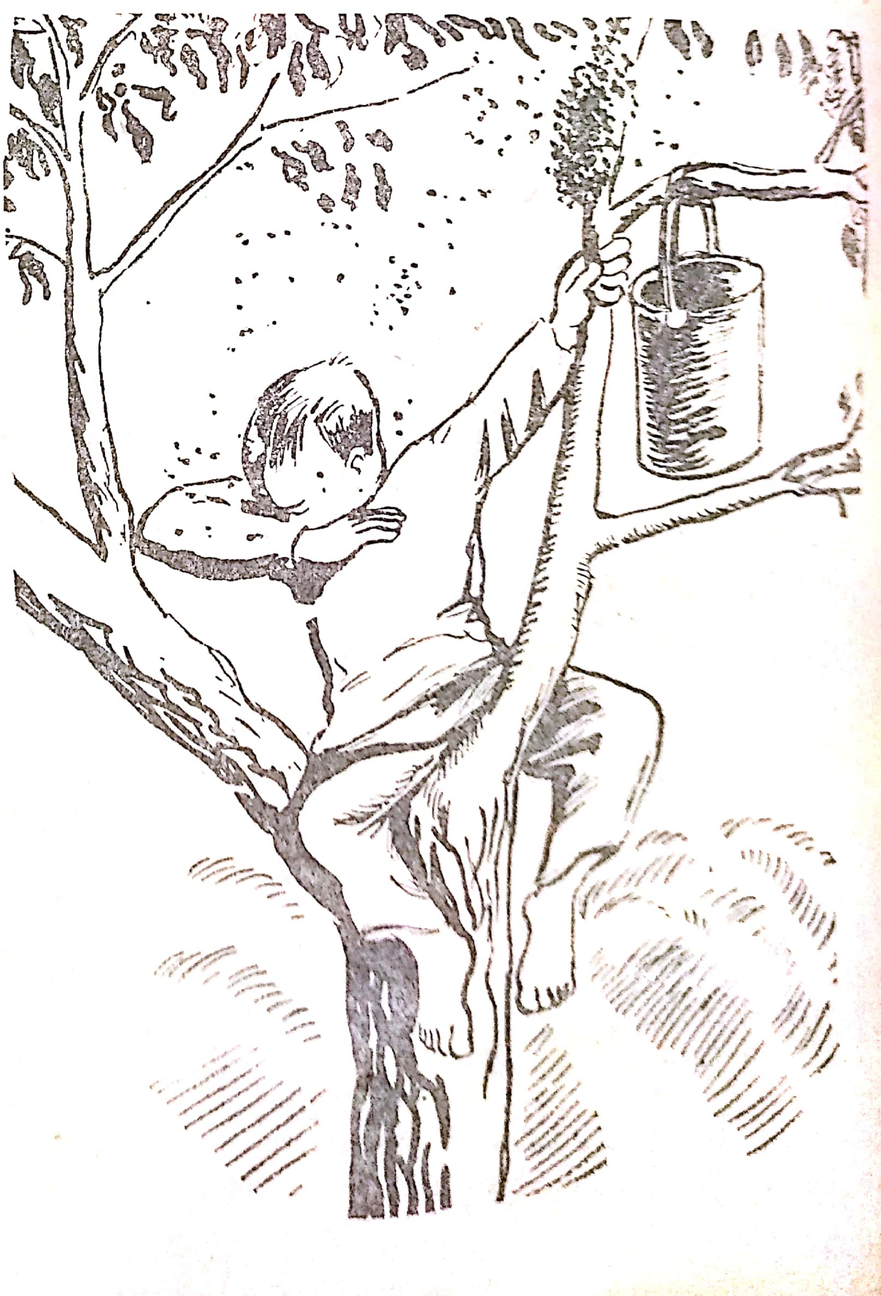
Μονάχα τόρα ο Κοζμάς ιδε, ότι δεν τον έδεσε σοστά.

Το ζμίνος τον μελισόν ανακατόθικε τρομερά. Νά το πεδί ίδε, πος το σίνεφο τον μελισόν, βύισε απέσια ολόγιρά-τυ. Εκίνι τι στιγμί δεκάδες ανκαθοτά κεντριά καρφόθικαν στο κορμί-τυ. Ι οργιζμένες μέλισες τον τσιμπύσανε στο λεμό, στα χέρια, τον τσιμπύσανε ακόμα κι' ανάμεσα απ' το λεπτό πυκάμισό-τυ.

Ο Κοζμάς όρμισε να κατεβί γλίγορα απ' το δέντρο. Ι μάσκα γαντσόθικε σ' ένα κομένο κλαδί κε το δίχτι έφιγε απ' το πρόσοπο. Τα συβλερά κεντριά τον τσιμπύσανε στι μίτι, στα μάγυλα... Ίτανε καφτά, πίρινα βελόνια... Δίχος να βλέπι τίποτα, το πεδί άρπαζε ασινίδιτα τα κλαδιά, τον κορμό. Τα κλαδιά κυρελιάζανε τα ρύχα-τυ, γρατσυνίζανε το κορμί-τυ...

* * *

Ο Κοζμάς ίρθε στον εαφτό-τυ μέσα στο σπίτι. Πλάγιαζε πάνο στο κρεβάτι, γιομάτος από επιδέζμυς. Τα πριζμένα ματια-τυ μόλις μπορύσαν να βλέπυν.

Το πεδί στριφογίριςε κ' ένιοςε μια ακατανίκιτι αδιναμια ς' όλο το κορμί-τυ...

Ι γνόριμι φονί τυ πιονεροδιγύ Βαςίλι ακυότανε ιπόκοφα ςα να μιλύνε πέρα απ' τον τίχο:

— Γιά-ςυ, Κοζμά! Πός πάι ι ιγία-ςυ; Δεν πιράζι, δεν πιραζι, αναρόνις πια! Μα πρέπι να πλαγιάςις κάμποσες μέρες, ίνε πολί λιπιρό. Κε ίδρες χερό ν' αροστίςις. Στον κάμπο πέτακςαν τά ςκαθάρια, μπορί να χαθί το ςιτάρι. 'Ολα τα πεδιά πίγανε να τα μαζέπςυν, κ' εςί...

— Μα πύ ίνε ι μέλιςες... το ζμίνος; —μόλις μπόρεςε να ροτίςι ο Κοζμάς.

— Το ζμίνος έφιγε. Το έδιοκςες, Κοζμά.

— Εγό... εγο ίθελα να γίνο ίροας...

ΑΛΕΚΣΙΠΤΟΤΙΣΤΙΣ ΜΕ ΤΙΝ ΥΡΑ

Λ. ΛΕΠΕΝΣΚΙ

Στιν Κριμέα, στο Κοντεμπέλ με ρότισαν αν θέλο να πετάκσο επιβάτις με τιν πλανέρα. Ίπα, βέβεα, θέλο!

Ίτανε ζεστί μέρα.

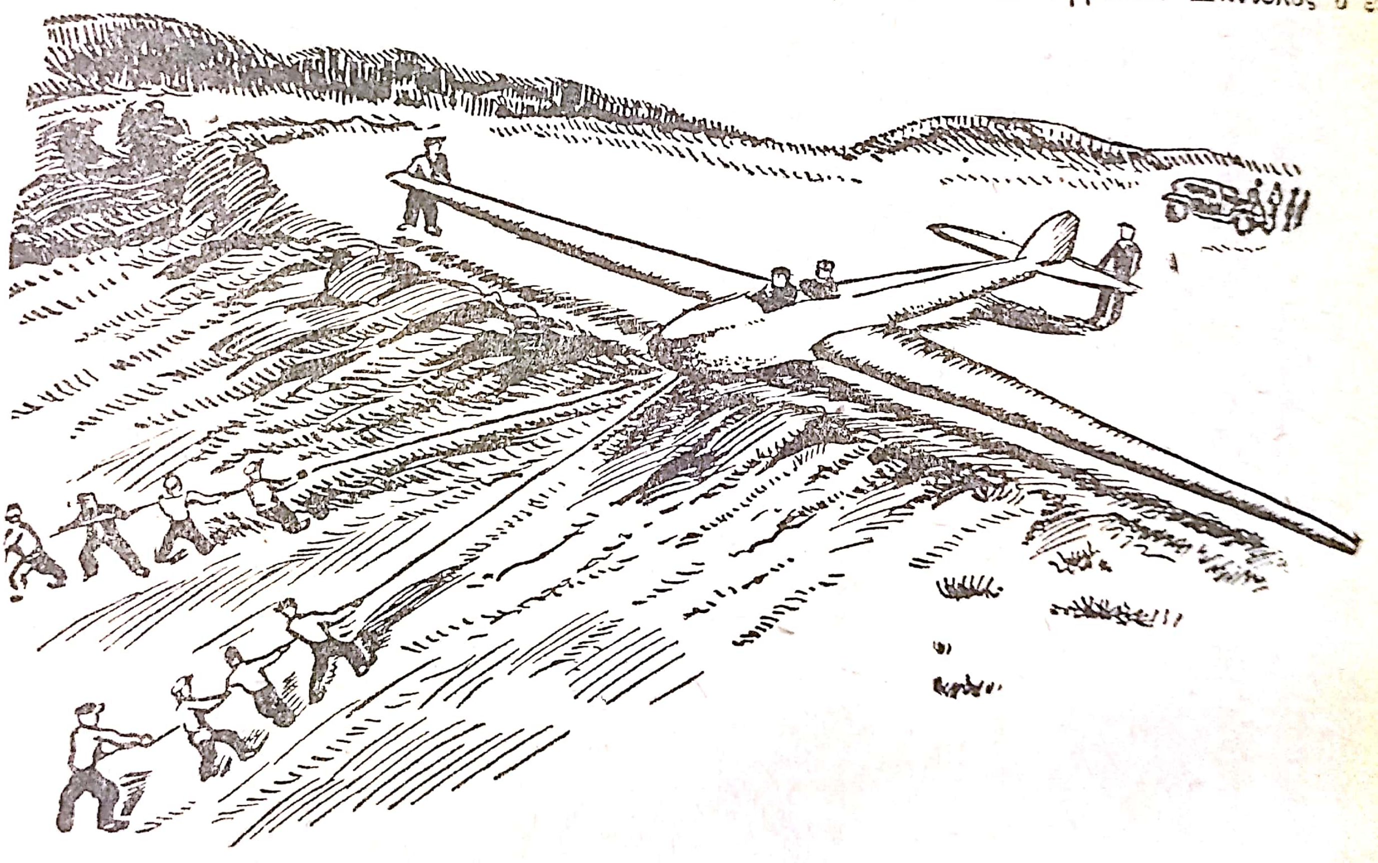
Ι ασπρο-κόκινι πλανέρα βρισκόντανε πάνο στιν κοριφί ενός βυνύ. Σιμά-τις ίτανε στιβαγμένες φορεσιές — δερμάτινα σακάκια, παντελόνια, περικεφαλέες...

Ένας ιλιοκαμένος αεροπόρος, πυ φορύσε γαλάζιο μπανιερό καθότανε πάνο σε μια πέτρα κε έπινε γάλα.

—Γιά-σας!—μυ ίπε.—Ντιθίτε γλίγορα! Ίνε κερός πια!

Δεν μπορύσα να κάνο αλιότικα. Ντίθικα. Ντίθικε κε ο αεροπόρος. Με τι δερμάτινι φορεσιά έγινα τόσο παχίς, όστε μόλις μπόρεσαν να με μπάσυν μέσα στιν πισινί επιβατικί καμπίνα.

Ίστερα όλα ίτανε έτσι όπος ίνε γενικα, όταν πετύν με τιν πλανέρα. Γάντσοσαν τιν πλανέρα με μακρί λαστιχένιο σκινί απ'το γάντσο τις μίτις-τις, τιν γιρίσανε αντίκρι στον αέρα, κε 8 άνθροπι αρχίσανε να τραβύνε το σκινί σα μια πεχνιδιάτικι σαίτα, πυ ρίχνυνε πέτρες. Το σκινί όλο τεντονότανε, ι πλανέρα πιδύσε, βυίζανε τα σίρματα. Επιτέλυς ο εφι-

Θάβμασα πολί κε στεκόμυνα στον τόπο-μυ. Τί ζέστι πυ ίνε, ο ίδιος φορί μονάχα μπανιερό κ'εμένα θέλι να με πσίσι μέσα σε τέτιες γύνες.

Ντιθίτε, ντιθίτε!—φονάκσανε όλι.—Θα πετάκσυμε απσιλά, πάνο-κάτο διο χιλιάδες μέτρα. Εκί πάνο κάνι κρίο... Θα κριόσετε! Ντιθίτε!

μερέβοντας φόνακσε:

— Εμπρός!

Κρότισε ο γάντσος, πυ βαστύσε τιν ύρα τις μιχανίς στι γι, κε ι σαίτα πιροβόλισε. Μα αντί πέτρα πέτακσε μια ολάκερι πλανέρα μαζί μ'εμένα κε με τον αεροπόρο.

Να πετάκσις με τιν πλανέρα ίνε καλό, πολί καλίτερο, παρά με το αεροπλάνο. Στο

αεροπλάνο κάνι θόριβο, βυίζι το μοτόρι. Μα στιν πλανέρα ίνε πλέρια ισιχία. Μονάχα ο αντίθετος αέρας σφιρίζι στις φτερύγες — μια φοναχτά, μια ίσιχα.

Κιτάζις κάτο — ι άνθροπι σκεδόν δε φένουντε, μα όλα όσα λένε τ'ακύς πολί καλά.

— Ιβάν Νικολάεβιτζ! Έλα εδό, συ έφεραν να γεβματίσις, — σα να συ το ίπανε στο αφτί-συ.

Κιτάζις, κιτάζις, μα δε μπορίς να βρις τον Ιβάν Νικολάεβιτζ: σέρνουντε κάτι μαμύδια.

Ο αεροπόρος-μυ οδιγύσε τιν πλανέρα πάνο σιγά κε με μεγάλυς κίκλυς, όλο κι' ανεβένι πιο αψιλά κ'εμίς κυβεντιάζυμε. Βαρεθίκαμε τιν κυβέντα, αρχίσαμε να τραγυδύμε. Βαρεθίκαμε το τραγύδι ο αεροπόρος μυ λέι:

— Θέλετε σταφίλια;

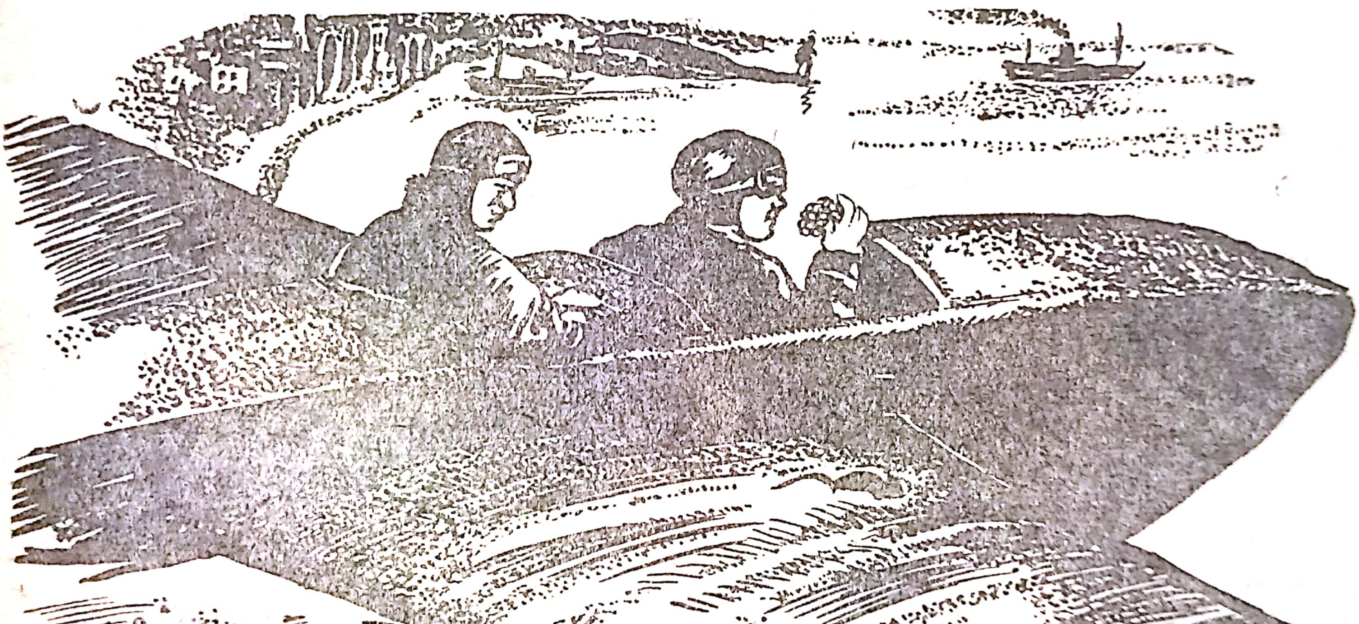
θα φτίσο απ'τιν πλανέρα ένα σπόρο κε πύ θα τον πάι ο αέρας; Θα πέσι κάπυ στι γι μέσα σε καμιά χαραμάδα κε θα φιτρόσι ένα χαμόδεντρο. Κε κανένας δε θα ξέρι, ότι αφτό το χαμόδεντρο πετύσε πάνο στιν πλανέρα. Κε τί αψιλά πυ πετύσε! Εσθάνεστε, ότι άρχισε να κάνι ψίχρα;

Κι' άμα το ιπε αφτό, άξαφνα εσθάνθικα όχι, ότι άρχισε να κάνι ψίχρα, μα ότι κάτι περπατάι κάτο απ'τα ρύχα-μυ. Περπατάι κε περπατάι. Κε με ξίνι.

— Ακύστε, — λέο στον αεροπόρο, — κάτι περπατάι κάτο απ'τα ρύχα-μυ!

— Κάτο απ'τα ρύχα-συ! — ροτάι ο αεροπόρος. — Μα τί ίνε — μεγάλο, μικρό ίτε μεσέο;

— Μπορί να ίνε μεσέο, — λέο, — τόρα

Γίρισε κε μυ έδοσε πάνο απ'τιν πλάτι-τυ ένα πολί μεγάλο χυνί μάβρα γλικά σταφίλια. Αρχίσαμε να τρόμε σταφίλια.

Κι' ο αεροπόρος λέι:

— Τί θαβμάσια πυ ίνε! Κιτάκστε: να,

χόθικε μέσα στο μανίκι-μυ. Ίνε ζεστό, μαλακό κε με νίχια.

— Α, — λέι ο αεροπόρος, — τότε ίνε ποντίκι! Αφτό το καταραμένο, χόνετε εδό στιν πλανέρα για να τρόι το άλιμα, πυ αλί-

βυμε τιν πλανέρα. Χορτένι απ'το άλιμα, κιμάτε, κ'έτςι απομένι μέςα. Κε ςτα πςιλά κριόνι κε χόνετε ςτον άνθροπο να ζεςταθί. Πύ βρίςκετε τόρα;

— Βρίςκετε τόρα ςτο αριςτερό-μυ πλεβρό.

— Χόςτε το χέρι-ςας κάτο απ' το κοντογύνι κε πιάςτε-το.

Το πιάςατε;

Φέρτε-το εδό.

'Εχοςα το χέρι ςτον κόρφο-μυ κε αλίθια έβγαλα ένα μικρό ποντικάκι, λιγάκι μεγαλίτερο απ' τι δαχτιλίτρα. 'Ανιξα το χέρι-μυ,—κε το ποντικάκι κάθετε, τέτιο μικρό, πάνο ςτι μεγάλι-μυ παλάμι κε ςιχνά-ςιχνά αναςένι. 'Ιςτερα άκςαφνα ςικόθικε πάνο ςτα πιςινά-τυ ποδαράκια κι' άρχιςε να χαιδέβι το μαλί τις κιλιάς-τυ.

Ο αεροπόρος κίτακςε πίςο-τυ.

— Κάθετε, το καταραμένο;—ρότιςε.

— Κάθετε.

— Αφίςτε-το, ας πάι ςτο φτερό. Να δύμε τι θα κάνι.

'Αφιςα το ποντίκι να πάι ςτο φτερό. Καλοκίτακςε ολόγιρά-τυ, γαντςόθικε δινατά με τα νίχια-τυ ςτο μπογιά, έτρεκςε αντίκρι ςτον αέρα ςτι μπροςτινί μεριά τυ φτερύ. Στάθικε ςα ςτιλαράκι, έςφικςε τα μπροςτινά ποδαράκια ςτο ςτίθος-τυ κι'άρχιςε να κιτάζι κάτο με προςοχί.

Κε κάτο φένετε ι ολογάλαζι θάλαςα. Τα ςπιτάκια τυ Κοκτεμπέλ φένοντε μακριά ςτιν ακρογιαλιά. Το ποντικάκι κάθιςε πάνο ςτα τέςερα, τράνταξε τι μυριτςα-τυ με τα μυςτάκια, έτρεκςε με τροχ πίςο απ' τι ράχι τυ αεροπόρυ, κρίφτικε απ' τον αέρα κε κάθιςε εκί να νιφτί.

Πετύςαμε καμιά όρα πάνο απ' τι θάλαςα. Ο αεροπόρος ςφίριζε μέςα ςτιν καμπίνα-τυ. Σιχνά δίχος να κιτάζι πίςο-τυ με ροτύςε:

— Κάθετε ο επιβάτις;

— Κάθετε.

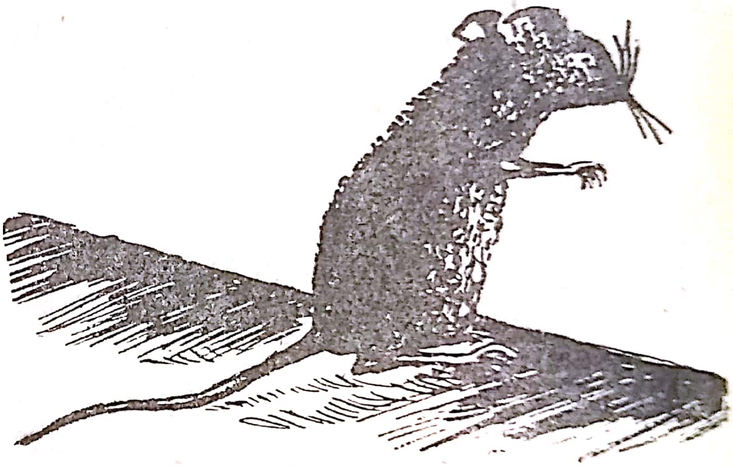
— Νίβετε;

— 'Οχι, τόρα κυνάι τα μυςτάκια-τυ...

— Πέςτε-μυ, τί κάνι. Δεν το βλέπο. Πρέπι να το πάο ςτο ςπίτι-τυ...

Μα δεν μπορέςαμε να πάμε τον επιβάτι με τιν υρά ςτο ςπίτι-τυ. Βαρέθικε να κάθετε, ίτε τυ φάνικε κάτι επικίνδινο, άκςαφνα άρχιςε να τρέμι, ανατινάχτικε γλίγορα ςτιν άκρι τυ φτερύ κε ςτάθικε εκί ςα ςτιλαράκι. Κάμποςα δεφτερόλεφτα τεντονότανε όλο κε πιο πςιλά, έγερνε το κεφάλι-τυ αριςτερά κε δεκςιά ςα να ίθελε να μάθι, ότι τόρα από κάτο-μας δεν ίνε θάλαςα, μα ίνε κςιρά. Ο αεροπόρος τυ έλεγε:

— Τί κάνις κυτόμιαλο; Κάτςε! Γιατ δεν κάθεςε; Θα πετάκςις κε θα πας ςτ μιτέρα-ςυ! 'Ελα εδό, έμπα κάτο απ' το κοντογύνι-μυ...

Μα δε βγίκε έτςι: το ποντικάκι, άκςαφνα τεντόθικε, κςεςπρόχτικε με τα πιςινά πόδια απ' το φτερό κε πίδιςε!—Πέτακςε κάτο με ορμί.

Το χέρι τυ αεροπόρυ τρεμόλιαςε κιόλας —ι πλανέρα κατέβαςε τι μίτι-τις.

— 'Ιδατε το κυτόμιαλο;—ίπε ο αεροπόρος.—Νά θα ςκοτοθί! Μορέ αλεκςιπτοτιςτίς πυ μας έγινε, κάνι πιδίματα μεγάλις διάρκιας!

'Ιςτερα απ' αφτό πετάκςαμε γλίγορα ςτο ςπίτι. Ο αεροπόρος δεν τραγυδύςε πια. Κατςύφιαςε κε ςόπενε: μονάχα όταν ςιμόναμε ςτο αεροδρόμιο, ο αεροπόρος ίπε:

— Κε κςέρετε τί; Μπορί κε αλίθια να πέτακςε ςαν αλεκςιπτοτιςτίς. 'Ινε λαφρό, το μαλί-τυ ίνε μακρί, χνυδοτό... 'Εχι υρά... Μπορί κε να μι ςκοτόθικε...

Περάςανε διο βδομάδες. Στι Μόςχα, ςτιν Κόκινι πλατία, ακύο—κάπιος με φονάζι:

— Ε! Στάςυ!

Κιτάζο από πίςο-μυ τρέχι ο αεροπόρος.

— Σιγνόμι, — λέι, —πετάκςατε μαζί-μυ, μα τόρα δε θιμύμε το επίθετό-ςας. Το ποντικάκι-μας εκίνο δε ςκοτόθικε!

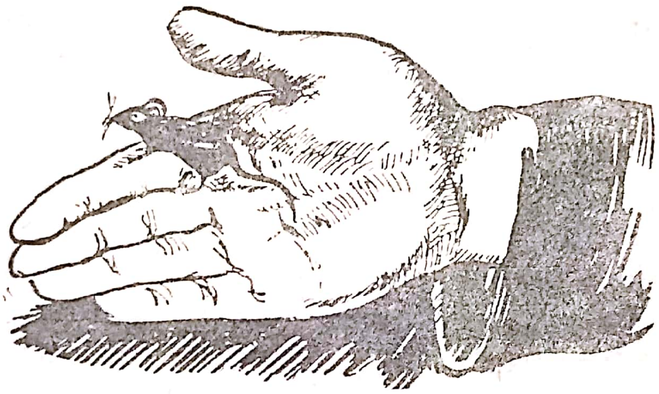
Θάβμαςα.

— Κε γιατί, έτςι νομίζετε;

— Μα πός,—λέι.—Εδό ςτι Μόςχα ίβρα έναν ινζενιέρο κε τον παρακάλεςα να λογαριάςι έτςι, όπος λέι ι επιςτίμι: θα ςκοτοθί το ποντίκι, αν θα πιδίςι απ' το αεροπλάνο, ίτε όχι; 'Εκανε τόςυς λογαριαζμύς. Βγίκε, ότι ίνε πολί δίςκολο. Αναγκάςτικε να πιάςι έναν άλο ποντικό κε να τον ζιάκςι πάνο ςε κάτι ιδικές ζιγαριές. Με βαρέθικε πολί. Μα οςτόςο τόμαθα. 'Οχι δε θα ςκοτοθί. Θα πετάκςι ίςιχα, ςαν αλεκςιπτοτιςτίς. Εχι μαλί, υρά... Ο ινζενιέρος ίπε: αν θα πέςι ςτο χορτάρι, το ποντίκι θ' απομίνι ζοντανό.

— Λιπόν, γιά-ςας, βιάζυμε!

Αποχερετιςτίκαμε κε πίγαμε ο καθένας ςτι δυλιά-τυ.

ΠΙΟΣ ΕΧΙ ΤΟ ΔΙΚΙΟ

Ι „ΠΡΟΙΑ" ΙΤΕ Ο „ΠΙΟΝΕΡΟΣ";

Στο νύμερο 3 τυ περιοδικύ-μας ίχαμε διμοσιέπςι ένα άρθρο, πυ χαραχτίριζε τιν κατάστασι τις νεολέας στιν Ελάδα. Τις μπυρζυαζικίς εφιμερίδας »Προίας», βέβεα, δεν τ ς άρεσε το άρθρο κε θέλισε να μας «ανερέςι». Το κσέρυμε δα, ότι αλιότικα δε μπορύςε να κάνι, γιατί ι αλίθια δε σιμφέρι στ' αφεντικά-τις. 'Ιχαμε σκοπό να τις δόςυμε τιν πρεπύμενι απάντισι, μα μας πρόλαβε ι αδερφικί-μας εφιμερίδα «Νεολέα»,—όργανο τυ ιροικύ κομσομόλ τις Ελάδας.

Πιο κάτο διμοσιέβυμε τιν απάντισι, πυ έδοσε ι «Νεολέα» στιν „Προία".

Ι ΣΙΝΤΑΚΣΙ.

Ι «ΠΡΟΙΑ» στο φίλο-τις απ'τις 22 τυ Απρίλι αναδιμοσιέβι το άρθρο τυ σοβιετικύ πεδικύ περιοδικύ «Πιονèρος» για τιν κατάστασι τις εργαζόμενις κε σπυδάζυσας νεολέας στι χόρα-μας κε τι δράσι τις Κομ. Νεολέας. Ισχιρίζετε δε, ότι όσα γράφι ο «Πιονέρος» ίνε σιρά σικοφαντιόν. Ας δύμε πιός έχι το δίκιο.

Ο «Πιονέρος» γράφι, πος ι Ελινικί Κιβερνισι κσοδέβι 4 δισεκατομίρια για εκσοπλιζμύς.

Ι «Προία» το αρνίτε. 'Ολι όμος το κσέρυν, πος ι κιβέρνισι θα κάνι εκσοπλιζμύς 6 δισεκατομιρίον δραχμόν. Ο «ΠΙΟΝΕΡΟΣ» γράφι, ότι στιν Ελάδα ιπάρχυν 200 χιλιάδες άνεργι, χορίς επιδόματα κε σισίτια. Ι «ΠΡΟΙΑ» το αρνίτε. 'Ομος ι Γενικί Σινομοσπονδία τυ Καλομίρι, πυ βρίσκετε στο ίδιο στρατόπεδο με τιν «ΠΡΟΙΑ», ανεβάζι τυς άνεργυς σε 250 χιλιάδες. Για τα σπίτια, ίνε γνοστό, ότι τα νεροζύμια κε ι φασυλόλασπες, πυ δίνι το Πατριοτικό 'Ιδριμα δεν φθάνυν ύτε για το 1 εκατοστό τον πιναζμένον πεδιόν τις Ελάδας. Κε επιπλέον, πλιρόνυντε.

Επίσις ίνε γνοστό, πος επιδόματα ανεργίας κανίς νέος δεν πέρνι στιν Ελάδα. 'Υτε κε ι νέι τον ασφαλιζμένον κλάδον.

Ο «Πιονέρος» γράφι πος ι μόρφοσι τις ελινικίς νεολέας βρίσκετε σε κατάπτοσι. 'Οτι ο αριθμός τον μαθιτόν τις Μέσις Εκπέδεψις από 95.000 το 1929 έπεσε στις 60.000 το 1934. Ι «Προία» το αρνίτε. Νά όμος πυ ι στατιστικές τυ Ιπυργίυ λένε, ότι το 1930-31 ι μαθιτές τις Μες. Εκπέδ. ίταν 73.233. Νεότερα επίσιμα στιχία δεν ιπάρχυν. Μα αφύ από το 1929 μέχρι το 1930-31 (μέσα σ' ένα χρόνο) ο αριθμός τον μαθιτόν ελατόθικε κατά 21.797, γιατί να μιν πιστέπσυμε, ότι μέχρι το 1934 (μέσα σε πέντε χρόνια) ι πτόσι φτάνι τις 35 χιλιάδες; Εμίς πιστέβυμε πος ι πτόσι ίνε ακόμα μεγαλίτερι. 'Αλοστε κε ο αριθμός τον φιτιτόν έπεσε από τις 4.685 το 1925-26 στις 1.446 το 1930-31.

Πύ ίνε λιπόν ι σικοφαντίες; Πιός έχι το δίκιο; Μα βέβεα δεν σιμφέρι ποτέ στιν «Προία» ι γνοστοπίισι τις αλίθιας, πυ δίχνι τιν χρεοκοπία τυ καθεστότος-τις. Μάτεα όμος ι προσπάθιά-τις. Ι μπολσεβίκι λένε πάντοτε τιν αλίθια.

ΑΠ'ΤΙ "ΝΕΟΛΕΑ„ ΤΙΣ 29 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ 1936

Σ. ΠΡΕΟΜΠΡΑΖΕΝΣΚΙ.

ΤΟ ΜΠΥΚΕΤΟ

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΕ ΜΙΑ ΠΡΑΚΣΙ

ΔΡΟΝΤΑ ΠΡΟΣΟΠΑ:

ΚΟΣΤΑΣ—πεδί όχι πολί αποφαςιτικό. (Κάποτε τραβλίζι λιγάκι).

ΒΑΣΙΑΣ—πεδί κάμποςο επιχιριματικό.

ΚΟΛΙΑΣ—πεδί πολί ςοβαρό, με γιαλιά, με γαλότςες κε χαρτοφιλάκιο.

ΟΛΙΑ—πολί εφχάριςτο κορίτςι. Κι' όλι μαζί ίνε μαθιτές τον ανοτέρον τάκςεον τυ ςκολιύ-μας.

Ι πράκςι γίνετε ςτιν αβλί τυ ςκολιύ όπυ ίνε διο πάνκες. 'Ανικςι.

ΟΛΙΑ (βγένι, ςτο χέρι-τις κρατάι ένα βιβλίο, μα ύτε ςκέφτετε γι' αφτό, τραγυδάι).

Ι αχτίδες με ζεςτένυν.
Πραςινίζυν τα κλαδιά.
'Ολι ςτα χοράφια βγένυν
Ν' αναςάνυν μιρυδιά
Ανικςιάτικι. Κ' εγό
Θάθελα μακριά να βγο.
Τί καλά...
Τί καλά...

(Θιμάτε το βιβλίο). 'Ιδες εςί, τί θέλις. Να φίγις μακριά! Μα πιος θα δόςι τις εκςετάςις; (Ανίγι το βιβλίο, δοκιμάζι να διαβάςι). «... Για τιν Επίδαμνο ίχανε ακςιόςις ι Κερκιρέι, ι κάτικι τυ νιςιύ τις Κέρκιρας, ι πλυςιότερι απ' όλυς τυς 'Ελινες, κε ι Κορίνθιι, πυ ίχανε μεγάλα ςιμφέροντα ςτο εμπόριο τις Δίςις...» (Το επαναλαβένι ακόμα μια φορά, μα πιο αφιριμένα). Τί δίςκολα ίνε να τα μάθις. Κε ι ονομαςίες ίνε τέτιες γελίες: Κερκι...ρέι!.. Κορίν...θιι... Κερκι... (Τραγυδάι).

Μα γιατί να τραγυδύνε
'Ολα τόρα με χαρά,
Κάθε λίγο να κςιπνύνε
Μιριοπόθιτα, λαμπρά
'Ονιρα κε τιν καρδιά
Να τιν κάνυν να χτιπά.
Μα γιατί;
Μα γιατί;

Κι' ο Κοςτας δεν ίνε ακόμα. Μας ιποςχέθικε νάρθι νορίτερα κε μας κςεγέλαςε Κι' ο Βάςιας αργίζι. Μπορί κάπυ εκί να βρίςκυντε... (Φέβγι).

Κατόπι-τις βγένι ο Κόςτας, πυ κρατάι ένα μεγάλο πακετο.

ΚΟΣΤΑΣ. 'Εφιγε! Ο... Ο... άργιςες αδερφέ! Μόνος-ςυ φτες! Δεν έπρεπε να ςτέκεςε, να ςκέφτεςε, μα να πίγενες να α... α... α... (Κςετιλίζι το πακέτο, μέςα βρίςκετε ένα μπυκέτο). «'Ολια! Αγαπάς τα λυλύδια! 'Ιςε καλί ςιντρόφιςα, ιά κε ςυ τα χα...χα...ρίζο!» Αφτί μπορί να γελύςε, έτςι καλά, καλά να γελύςε κε θα έλεγε ίςιχα: «Εφχαριςτό, Κόςτα!» Κε ίςτερα, ίςτερα... ίςτερα θ' αρχίζαμε να επαναλαβένυμε τιν αρχέα ιςτορία... (Κιτάζι τα λυλύδια κε τα τιλίζι.) Φοβι - ί - θικες, αδερφέ! Λιπόν πες τιν αλιθια τίμια. Α, κςέρο γιατί φοβιθικες... Τα πεδιά φοβιθικες... Θα ςε γελάςυν... Ιπό...τις.. Δον... Κι—χότις! (Χτιπάι το ςτίθος-τυ με το πακέτο). Εχ,

φοβιτσιάρι! (Στέκετε με πόζα.) Πιος ίνε φοβιτσιάρις; Εγό; Θα δόμε! Δεν ίμε αποφασιστικός, μα δεν ίμε κε φοβιτσιάρις. Αμέσος θα πάγο να τα δόσο! (Αντίκρι-τυ έρχυντε ο Βάσιας κι' ο Κόλιας. Ο Κόστας αποτραβιέτε μονομιάς, κρίβι το πακέτο πίσο απ' τι ράχι-τυ).

ΒΑΣΙΑΣ. Α, ο Κόστας! Γιά βοίθιςε τον Κόλια: δεν μπορί να τα καταφέρι με το κίριο άρθρο.

ΚΟΣΤΑΣ. Μα τί τρέχι;

ΚΟΛΙΑΣ. Τόγραπςα έκςι φορές κι' όλο δε βγένι! 'Ολι ι εφιμερίδα τυ τίχυ θα γράφι για τιν «'Ανικςι στο ςκολιό»! Καταλαβένις, πος πρέπι να γραφί το κίριο άρθρο; Να μιρίζι άνικςι. Μα εγό γράφο κάτι, πυ δε βγένι τίποτα!

ΚΟΣΤΑΣ. Νά, ότι δεν μπορό να κάνο, δε μπορό...

ΒΑΣΙΑΣ. 'Ιδες τιν 'Ολια;

ΚΟΣΤΑΣ. Τιν ίδα... Από μακριά!

ΒΑΣΙΑΣ. Πρέπι να γράπςυμε!

ΚΟΣΤΑΣ. Να κ' εγό γι' αφτό σκέφτυμε...

ΚΟΛΙΑΣ (βγάζι το σιμιοματάριό-τυ, κάθετε). Μυ φένετε, ότι ίβρα μια μικρί σκέπςι... (Γράφι).

ΒΑΣΙΑΣ. Γράπςε, γράπςε! Εςί ίςε Αριστοτέλις, Σοκράτις, Περικλίς, Αριστοφάνις, 'Ομιρος.

ΚΟΣΤΑΣ. Μα πιος ίτανε ο 'Ομιρος;

ΒΑΣΙΑΣ. Μα πιος τον κςέρι!

ΚΟΛΙΑΣ (γράφι). «Αςκιμι προετιμαςία για τις εκςετάςις...»

ΚΟΣΤΑΣ (Κυναι το κεφάλι-τυ). Καταλαβένις;

ΒΑΣΙΑΣ. Καλά! 'Εχο ανικςιάτικι διάθεςι... Νά τόρα να βριςκόμυνα πάνο στο χορτάρι! Να κιλιόμυνα, να πάλεβα... τα χέρια-μυ κςίνυντε. 'Ελα, ας παλέπςυμε ςυιδικά! (Απλόνι το χέρι-τυ, ο Κόςτας αποτραβιέτε).

ΚΟΣΤΑΣ. 'Οχι! Δεν... αγαπό το πάλεμα.

ΒΑΣΙΑΣ. Νε, εςί ίςε ονιροπόλος! Αγαπάς να μιρίζις αέρα, να μαζέβις λυλύδια...

ΚΟΣΤΑΣ. Πιος ςυ...υ το ι...ίπε...ε; Μα...αζέβο, μυ... ονάχα για το γερμπα...άριο...

ΒΑΣΙΑΣ. Δεν έχι να κάνι, για τί τα μαζέβις! Για το γερμπάριο ίτε...

ΚΟΣΤΑΣ. Τί;

ΒΑΣΙΑΣ. 'Ιτε ςανό να κςεράνις για τα κυνέλια! Μολατάφτα θα ςε κάνο να κυνιθίς.

(Ρίχνετε πάνο στον Κόστα εκίνος υπεραςπίζετε κε ρίχνι κάτο το πακέτο). Τί ίνε πυ έπεςε κάτο;

ΚΟΣΤΑΣ. Πύ;

ΒΑΣΙΑΣ (πέρνι το πακέτο). Νά! Τί ίνε τύτο πυ κρατύςες.

ΚΟΣΤΑΣ. Δεν ίνε δικό-μυ! Δε...εν κςέρο!

ΒΑΣΙΑΣ. Τί ενδιαφέρο πυ ίνε! (Το κςετιλίζι). Λυλύδια; Ολάκερο μπυκέτο!

ΚΟΣΤΑΣ. Αλίθια μπυκέτο ίνε!

ΒΑΣΙΑΣ. Απο πύ βρέθικε; Μίπος το έρικςαν με το αλεκςίπτοτο;

ΚΟΣΤΑΣ. Ρίχνυν ο...ότι θέλις!

ΒΑΣΙΑΣ. 'Οχι, δεν ίνε άςκιμο μπυκέτο! Αν θα το χαρίςις ςε κανένα...

ΚΟΣΤΑΣ. Πιο...όνα;

ΒΑΣΙΑΣ. Κανένα! (Στέκετε με πόζα, απλόνι στον Κόστα το μπυκέτο). 'Ιςε καλός-μυ ςίντροφος κ' εγό ςυ χαρίζο αφτό το μπυκέτο! Μίριζέ-το στιν υγιά-ςυ κε να μι φτερνίζεςε!

ΚΟΣΤΑΣ (αρπάζι το μπυκέτο). Ες...ι...ί 'Ολ..ο..ο χορατέβις!

ΚΟΛΙΑΣ. Ακύςτε! (Διαβάζι). «Πρέπι να κςεριζόςυμε αφτό το ανικςιάτικο μπυκέτο απ'το ςκολιό-μας. Τόρα βλέπυμε τα λυλυδάκια, μα πυ θάνε ι καρπί!»

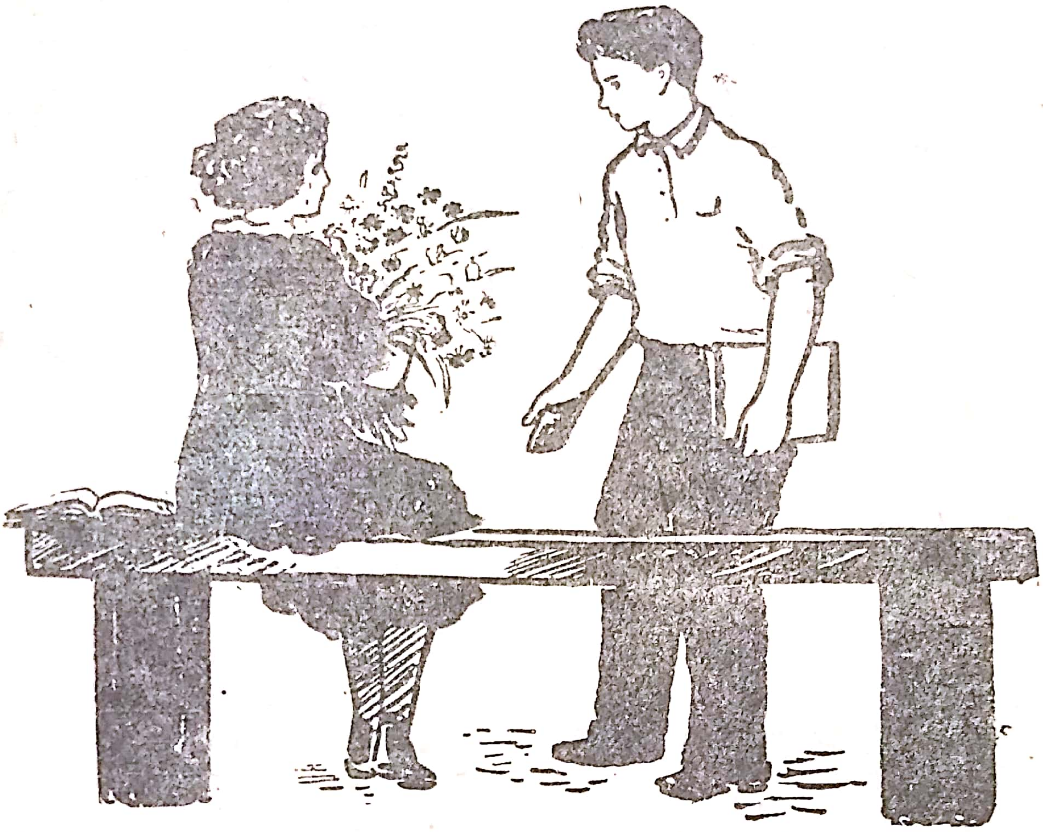
(Ο Κόςτας κι'ο Βάςιας φράζυν το μπυκέτο, γιρίζοντας τις ράχες-τυς στον Κόλια, πυ ρίχνετε πάνο-τυς).

ΚΟΛΙΑΣ. Τόρα χριαζόμαςτε γεγονότα! Κε δεν ίνε ανάνκι να ζιτύμε μακριά τα γεγονότα! Το κίριο άρθρο θάνε αλίπιτο... (Φέβγι).

ΚΟΣΤΑΣ. Για τί μιλάι!

ΒΑΣΙΑΣ. 'Ινε φανερό! Γι'αφτό το μπυκέτο!

ΚΟΣΤΑΣ. Κε πιος το πέτακςε; 'Ετςι ίτε αλιός, εμένα δε με νιάζι...Θα πα..άγο να βρο τιν 'Ολια.

ΒΑΣΙΑΣ. Κε το μπυκέτο; Πύ θα το βάλυμε;

ΚΟΣΤΑΣ. Τί θε...έλις από μένα με το μπυ... υκέ... το-ςυ; (Φέβγι).

ΒΑΣΙΑΣ. Θα το τιλίκςο κε θα το ρίκςο κάπυ... (Θέλι να το τιλίκςι). Μα καλό μπυκέτο ίνε...Κε μιρίζι ςαλάτα...

(Ι 'Ολια ςιμόνι ςιγά).

ΟΛΙΑ. Πάνο τα χέρια-ςυ! (Ο Βάςιας κρίβι το μπυκέτο πίςο απ'τι ράχι-τυ). Γιά-ςυ! (Ο Βάςιας περνάι το μπυκέτο ςτο αριςτερό-τυ χέρι κὲ δίνι το δεκςιό). 'Οχι δόςε-μυ κε τα διο χέρια-ςυ μαζί. Λιπόν, γιά-ςυ!

ΒΑΣΙΑΣ. Γενικά ι χιραπςία καταργίθικε, τόςο το περιςότερο με τα διο χέρια...

ΟΛΙΑ. Μιν το κρίβις, το ίδα!

ΒΑΣΙΑΣ. Τί ανιχτομάτα πυ ίςε...Νά κίτακςε...Τόρα το ίδιο κάνι!

ΟΛΙΑ. Τί μπυκέτο ίνε! Θαυμάςιο!

ΒΑΣΙΑΣ. Μα πιος λέι, ότι ίνε άςκιμο!

ΟΛΙΑ. Για πιόνα το ετίμαςες;

ΒΑΣΙΑΣ. Για τον εαφτό-μυ!

ΟΛΙΑ. Λες πςέματα! Το κςέρο... Μπορί για τιν Τόνια να το έφερες! Θα το πο τόρα ςε όλυς.

ΒΑΣΙΑΣ. 'Οχι για τιν Τόνια, για ςένα!

ΟΛΙΑ. Για μένα;

ΒΑΣΙΑΣ. Λιπόν, καταλαβένις...ίςε καλί ςιντρόφιςα κ'εγὸ ςυ το χαρίζο.

ΟΛΙΑ. Βάςια! Εφχαριςτό, Βάςια! Αγαπό πολί τα λυλύδια...Θα το βάλο πάνο ςτο θρανίο-μυ, κ'ίςτερα θα το πάρο μαζί-μυ ςτο ςπίτι. Μα πός το ςκέφτικες αφτό;

ΒΑΣΙΑΣ. Μα έτςι... Δεν κςέρο κι'ο ίδιος πος...Βγίκα ςτιν εκςοχί, πιγένο κε κάτο απ'τα πόδια-μυ κάτι μεγαλόνι, γαντςόνι, κε τἄκοπςα...Μα κςέρις τὶ, τίλικςέ-το μέςα ςτιν εφιμερίδα. Νά ι εφιμερίδα. Θἄνε πιο φρέςκο κε δε θα ςκονιςτί...Κε μιν το λες ςε κανένα, ότι ςὔδοςα το μπυκέτο εγό... Καταλαβένις;

ΟΛΙΑ. Τίποτα δεν καταλαβένο!

ΒΑΣΙΑΣ. Ο Κόλιας γράφι το κίριο άρθρο, όπυ λέι: «Πρέπι να κςεριζόςυμε αφτό το μπυκέτο!» Κε τόρα γιρέβι γεγονότα. Κε νά το γεγονός.

ΟΛΙΑ. Μα αλίθια ίνε, ότι ίπε έτςι; Τί άςκιμο βλέπι εδό; Τίποτα!

ΒΑΣΙΑΣ. Εκίνος θα βρι τί να γράπςι! 'Ινε Εβριπίδις, Σοφοκλίς...

ΟΛΙΑ. Καλά...Ελάτε τόρα ας διαβάςυμε. Θα πάγο να βρο τον Κόςτα κι'αμέςος θα επιςτρέπςο. Κε για το μπυκέτο, εφχαριςτό πολί.

(Φέβγι. Απ'τιν αντικρινὶ μεριά μπένι ο Κόςτας).

ΚΟΣΤΑΣ. Ι 'Ολια έχι το μπυκέτο! Τί πάι να πι αφτό; Βάςια, τί πάι να πι αφτό;

ΒΑΣΙΑΣ. Τίποτα...γενικά...

ΚΟΣΤΑΣ. Πάι να πι, ότι τις το χάριςες; Το μπυκέτο-μυ! Τί δικέομα ίχες;

ΒΑΣΙΑΣ. Δικό ςυ ίνε;

ΚΟΣΤΑΣ. Διλαδί όχι δικό-μυ, μα το ίδιο κάνι!

ΒΑΣΙΑΣ. Στάςυ, ςτάςυ, μι θιμόνις! Βλέπις...αλίθια, το μπυκέτο το έδοςα εγό ςτιν 'Ολια...

ΚΟΣΤΑΣ. Δεν ίνε ανάνκι να πύμε άλο τίποτα!

ΒΑΣΙΑΣ. Διο λέκςις...Τις ίπα, ότι ίνε από ςένα!

ΚΟΣΤΑΣ. Από μένα;

ΒΑΣΙΑΣ. Νε, ίδε το μπυκέτο, λέι πιανὺ ίνε, για πιόνα; Σκέφτικα λιγάκι κε τις ίπα: «'Ινε απ'τον Κόςτα»...Χάρικε.

ΚΟΣΤΑΣ. Καταλαβένο! Τὸρα θα πας ςτον Κόλια κε θα τυ δόςις γεγονότα!

ΒΑΣΙΑΣ. Για πιόνα με πέρνις; Λόγο τιμίς. 'Ινε μιςτικό; Κ'εςί κίτακςε να μιν το πις ςε κανένα...Κε μ'αφτίνα προςπάθιςε να μιλίςις λιγότερο πάνο ς'αφτό το θέμα, γιατί μπορί κε να τ' ακύςι κανένας...

ΚΟΣΤΑΣ. Καλὰ...'Ιθελα, βέβεα, μόνος-μυ να τις το χαρίςο... Λιπὸν, εφχαριςτό!

ΒΑΣΙΑΣ. Αμέςος θάρθο! Θα βρο τιν 'Ολια! (Φέβγι).

ΚΟΣΤΑΣ. Καλό πεδί ίνε! (Σφιρίζι) Λιπόν, χάρικε. Αβ-ρι...ιο θα τις φε...έρο διο μπυ...κέτα!

(Μπένι γλίγορα. Ι 'Ολια άμα ίδε τον Κόςτα, αμέςος κρίβι το μπυκέτο πίςο απ'τι ράχι-τις).

ΟΛΙΑ. Σε γίρεβα εκί, κ'εςί εδό ίςε...

ΚΟΣΤΑΣ. 'Ιμε προ...οπολύ εδό. Μα κάπος δεν απεφάςιζα...Μα τόρα το ίδιο κάνι...Λιπόν, γιά-ςυ!

(Απλόνι το χέρι-τυ).

ΟΛΙΑ. Νε, βέβεα, γιά-ςυ, γιά-ςυ...

ΚΟΣΤΑΣ. Μα τί ίνε πυ κρίβις πίςο απ'τι ράχι-ςυ;

ΟΛΙΑ. Τίποτα...έτςι...

ΚΟΣΤΑΣ. Μιν το κρίβις, κανένας δε δεν ίνε!

Καλό ίνε το μπυκέτο;

ΟΛΙΑ (το δίχνι). Κίτακςε τί λογιό ίνε.

ΚΟΣΤΑΣ. 'Ινε όλα τα λυλύδια πυ αγαπάς!

ΟΛΙΑ. Νε! 'Ινε όλα τα αγαπιμένα-μυ!

ΚΟΣΤΑΣ. Το κςέρο!

ΟΛΙΑ. Τί κςέρις;

ΚΟΣΤΑΣ. Πιά λυλύδια αγαπάς!

ΟΛΙΑ. Δεν ίςε ένας πυ το κςέρις. 'Αλι το κςέρυν καλίτερα!

ΚΟΣΤΑΣ. Συ άρεςε;

ΟΛΙΑ. Πολί!

ΚΟΣΤΑΣ. Μπορί, να μιν το περίμενες;

ΟΛΙΑ. Ποτές! Νόμιζα, ότι εςί...

ΚΟΣΤΑΣ. Δε θα ςυ το χαρίςο ποτὲς; Διάλεγα κάθε λυλύδι...Αχ, 'Ολια! 'Ιςε πολί καλί ςιντρόφιςα! Θα ςυ φέρνο κάθε μέρα! Διο, τρία, πέντε μπυκέτα!

ΟΛΙΑ. Τυλάχιςτο να μύφερνες ένα! Ι άλι μαντέβυν καλίτερα!

ΚΟΣΤΑΣ. Πός ι άλι; Μα πιος ςυ χὰριςε αφτό το μπυκέτο;

ΟΛΙΑ. Βέβεα, όχι εςί, μα εκίνος!

ΚΟΣΤΑΣ. Πιος εκίνος. Ο Βάςιας; Νά πος! Ε, καλά θα τα διιγιθό όλα ςτον Κόλια... Ας το κςεριζόςι... (Θέλι να φίγι)

ΟΛΙΑ. Στάςυ...Στάςυ... Εςί πιος θαρίς, ότι ίνε εκίνος;

ΚΟΣΤΑΣ. Πιος άλος, αφύ δεν ίμε εγό; Ο Βάςιας!

ΟΛΙΑ. Κάνις λάθος! 'Ινε ο Κόλιας! Ο Κόλιας μυ το χάριςε...

ΚΟΣΤΑΣ. Ο Κὸλιας! Τίποτα δεν καταλαβένο! (Φέβγι).

ΟΛΙΑ (μόνι-τις). Οχ, τί έκανα! Τόρα

τάλανα θάλαςα! Κε γιατὶ μπέρδεπςα κε τον Κόλια; Γιατί; Γιατί ίθελα πιο πολί να πάρο το μπυκέτο απ' αφτόνα! Νε, έτςι κε θα πάρις απ' αφτόνα! 'Ινε με τα γιαλιά, πάντα τέτιος έκςιπνος, απαςχολιμένος...Μα τί θα κάνο τόρα; (Κιτάζι). Μονάχα αφτό δεν έφτανε...Ο Κόλιας έρχετε! Χάθικε ι 'Ολια! (Κρίδι το μπυκέτο κάτο απ' τιν πάνκα).

ΚΟΛΙΑΣ. Τόγραπςα εφτά φορές, μα πάλι δε βγένι.

ΟΛΙΑ. Τί δε βγένι;

ΚΟΛΙΑΣ. Το άρθρο! Το κίριο άρθρο δε βγένι...'Ιδρα μια ςκεπςύλα...

ΟΛΙΑ. Για το μπυκέτο;

ΚΟΛΙΑΣ. Νε, νε! «Να κςεριζόςυμε αφτό το μπυκέτο!»

'Ομορφα το ίπα;

ΟΛΙΑ. Μα γιατί δεν αγαπάς τόςο τα λυλύδια;

ΚΟΛΙΑΣ. Τα λυλὺδια; Πιος ςυ το ίπε;

ΟΛΙΑ. Εςί ο ίδιος! Να κςεριζόςυμε...

ΚΟΛΙΑΣ. Νά, αν θα το γράπςις έτςι, βγένι όμορφα! Λογοτεχνικά! Μα τα λυλύδια τα αγαπό!

ΟΛΙΑ. 'Ινε όμορφα γραμένο; Αγαπάς τα λυλύδια; Τότε... Θα ςυ τα χαρίςο! Πάρε-τα! (δίνι το μπυκέτο).

ΚΟΛΙΑΣ. Εμένα;

ΟΛΙΑ. Εςένα! Αφύ δε μυ τα χαρίζις εςί. Λογαριάζις, ότι αφτό δεν ίνε ςοςτό;

ΚΟΛΙΑΣ. Ποτές! Γιατί ίνε τα λυλύδια κε στις παρελάςις, στα αλεκςίπτοτα, μα στο ςχολιό δεν ίνε; Κςέρις, 'Ολια, μυ έδοςες θαβμάςια ςκέπςι για το κίριο άρθρο...Για τα λυλύδια! Τί όμορφο μπυκέτο! (Τα μιρίζι). Ζαλίζεςε κιόλας απ' τι μιρυδιά-τυς. (Βγάζι τα γιαλιά-τυ, ρίχνι το χαρτοφιλάκιο). Θέλο να χορέπςο. (Τινάζι το πόδι-τυ, πετύν ι γαλότςες). 'Ολια, αφτό το μπυκέτο ςυ το χαρίζο. Λόγο τιμίς.

ΟΛΙΑ. Κε να το κρίπςο δε χριάζετε;

ΚΟΛΙΑΣ. Καθόλυ!

ΟΛΙΑ. Κε να τόχο μιςτικό χριάζετε;

ΚΟΛΙΑΣ. Μίπος ὶνε κάτι άςκιμο;

(Ο Κόςτας κι' ο Βάςιας μπένυν τρεχάτι).

ΚΟΣΤΑΣ. Αχά! 'Ιςε εδό! Λιπόν γράπςε για τον εαφτό-ςυ! Κε μι λιζμονὰς να γράπςις, ότι τα μάζεπςα εγό!

ΒΑΣΙΑΣ. Κ' εγό τα χάριςα!

ΚΟΛΙΑΣ. Κ' εγό τα χὰριςα! Ορέα! Κε θα γράπςυμε για να πάρυν όλι από μας παράδιγμα! Κε στιν πρότι μέρα τις ανάπαπςίς-μας όλι θα πάμε στιν εκςοχί κε θα μαζέπςυμε τόςα λυλύδια, πυ θα τυς ςκεπάςυμε όλυς.

ΟΛΙΑ. Κόλια! 'Ιςε πολί έκςιπνος!

ΟΛΙ. (Τραγυδύνε, αποτινόμενι στυς θεατές).

Παντό λυλύδια λυλυδίζυν!
Στ' αεροπλάνα-μας πετύν,
Μες' στα βαπόρια-μας μιρίζυν,
Εροτεβμένι τα κρατύν.
Χιλιάδες βγάλανε τραγύδια
Για τι γλικιά-τυς μιρυδιά
Τελιόνυμε. Νά τα λυλύδια
Σας δίνυμε κε πάμε πια!

(Ρίχνυν λυλύδια πάνο στυς θεατές).

ΑΒΛΕΑ.

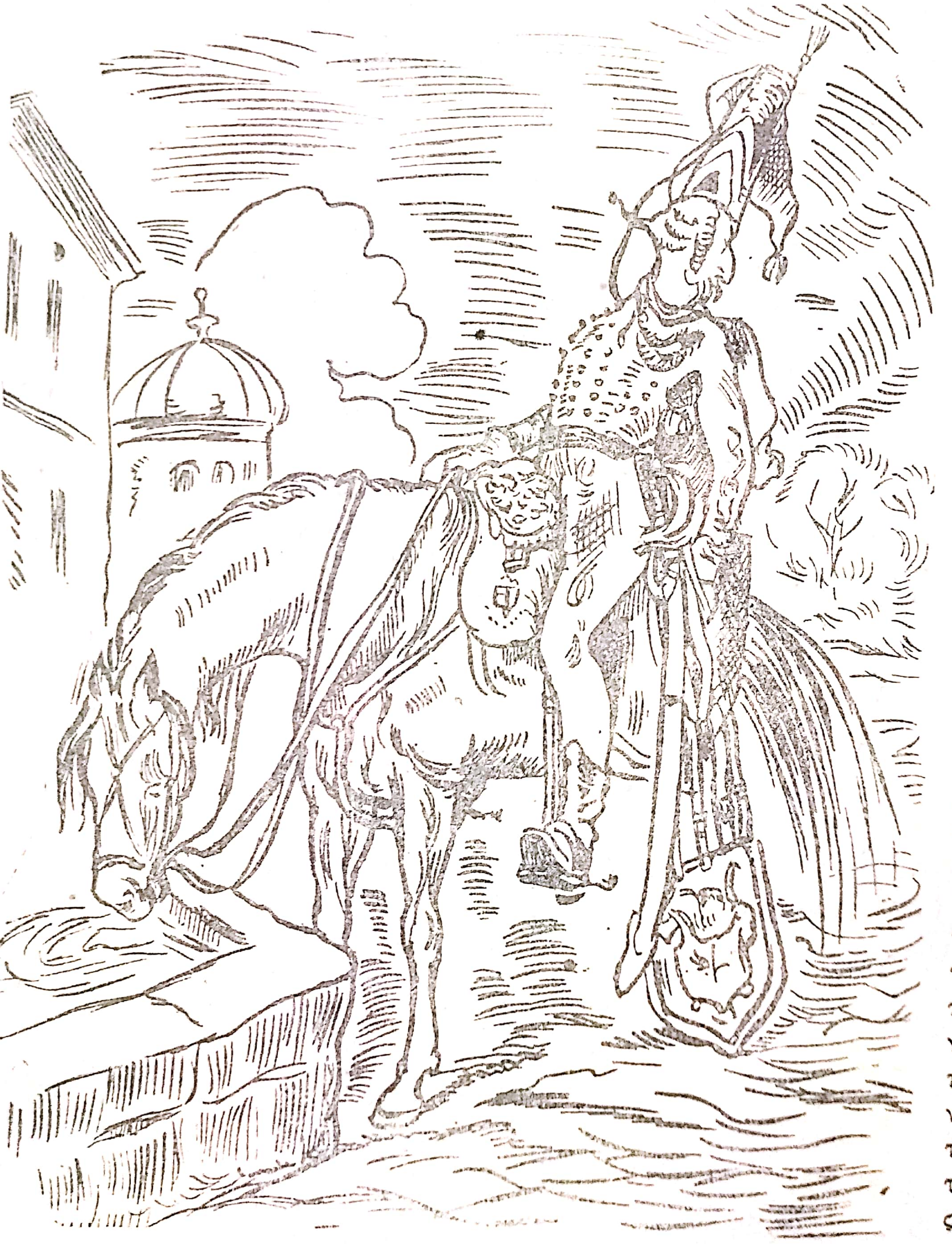
Ε. ΡΑΣΠΕ

Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ ΤΥ ΜΙΝΧΑΥΖΕΝ

ΜΙΣΟ ΑΛΟΓΟ

Στις μάχες φιςικά διακρινόμυνα για τιν εκςερετικί-μυ παλικαριά κε ορμύςα ενάντια στον εχτρό πιο μπροστά απ' όλυς.

Μια φορά ίστερα από λιςιαζμένι μάχι ενάντια στυς τύρκυς κιριέπςαμε ένα εχτρικό φρύριο. Εγό μπίκα μέςα πρότος, κε, αφύ

έδιοκςα όλυς τυς τύρκυς απ' το φρύριο, έτρεκςα στο πιγάδι για να ποτίςο το απί άλογό-μυ. Το άλογο έπινε κε με κανένα τρόπο δεν μπορύςε να ζβίςι τι δίψα-τυ. Πέραςαν κάμποςες όρες. κε τ' άλογο δεν έφεβγε απ' το πιγάδι. Μορὲ θάβμα! Σάστιςα. Μα άκςαφνα από πίςο-μυ ακύςτικε ένα παράκςενο πλατςάριζμα.

Κίτακςα πίςο-μυ κε τόςο θάβμαςα, πυ λίγο έλιπςε να πέςο απ' τι ςέλα.

Βγίκε, ότι όλο το πιςινό μέρος τυ αλόγυ-μυ ίτανε πέρα-πέρα κομένο, κε το νερό πυ έπινε χινότανε, δίχος να κρατιέτε στιν κιλιά-τυ! Γι' αφτό πίςο-μυ ίχε ςχιματιστί μια μεγάλι

λίμνι. Τἄχασα. Τί παράκσενο πράμα!

Μα νά έτρεχσε καβάλα σιμά-μυ ένας απ' τυς στρατιότες-μυ, κε το ένιγμα αμέσος εκσιγίθικε.

'Οταν καταδίοχα τυς εχτρύς κ' έμπενα απ' τιν πίλι στο εχτρικό φρύριο, ι τύρκι ίσια-ίσια εκίνι τι στιγμί ἐκλισαν με δίναμι αφτὶ τιν πίλι κ' έκοψαν το πισινό μισό μέρος τυ αλόγυ-μυ. Σα να τὄκοψαν διο στι μέσι! Το πισινό αφτό μέρος έμινε κὰμποσι όρα σιμά στιν πίλι, έδιοχνε τυς τύρκυς με κλοτσιές, κ' ίστερα έτρεχσε κε πίγε στο γιτονικό λιβάδι.

— Εκί βόσκι κε τόρα!—μυ ίπε ο στρατιότις.

— Βόσκι; 'Ινε αδίνατο!

πάνο απ' τι σέλα σχιματίστικε μια σκιά από δαφνόκλαδα.

Καθιζμένος σ' αφτί τι βολικί σκιάδα, έκανα πολά θαβμάσια κατορθόματα.

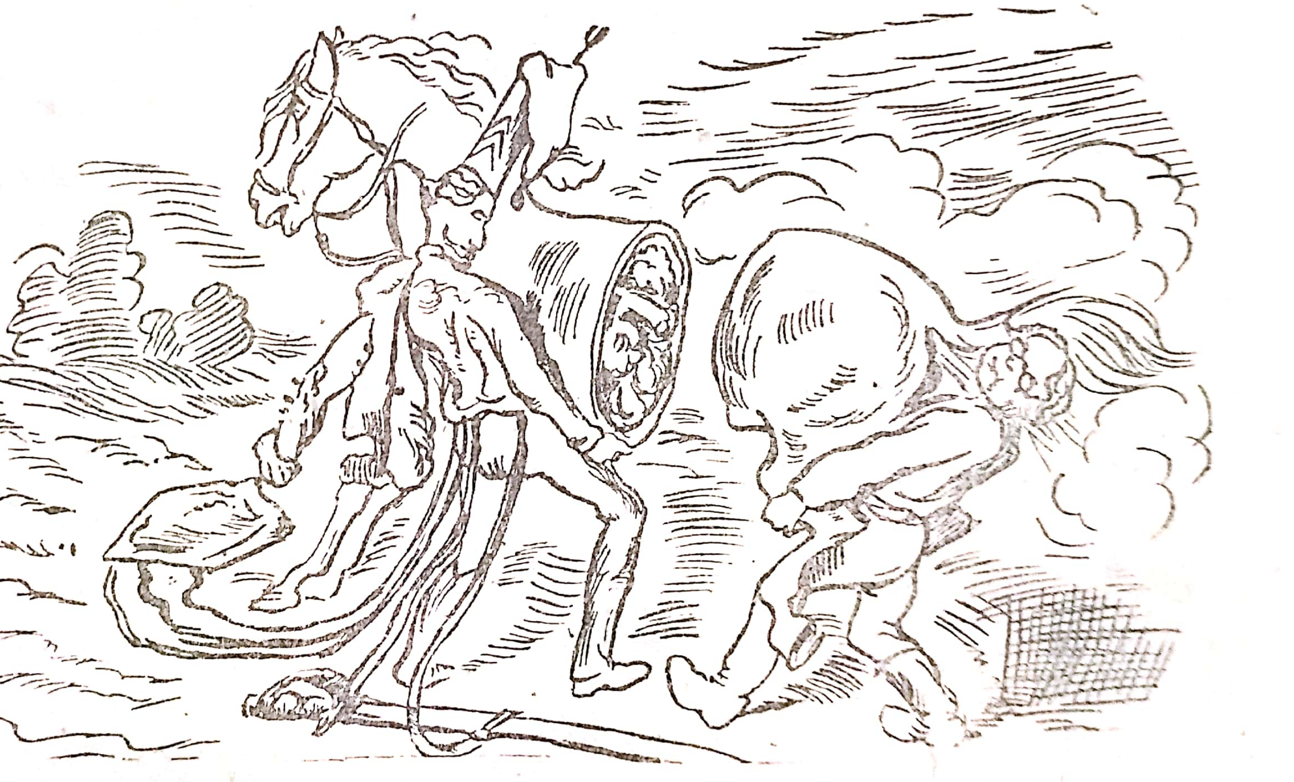
ΚΑΒΑΛΑ ΠΑΝΟ ΣΤΙ ΜΠΑΛΑ

'Αλοστε, όταν ίχαμε πόλεμο μυ τίχενε όχι μόνο να καβαλικὲβο τ' άλογα, μα κε τις μπάλες τον κανονιόν.

Νά πος έγινε αφτό.

Πολιορκύσαμε κάπια τύρκικι πόλι, κι' ο διικιτὶς-μας ίθελε να μάθι αν ίνε πολά κανόνια μέσα σ' αφτί τιν πόλι.

Μα σ' όλο το στρατό-μας δε βρὲθικε κανένας παλικαράς, πυ να δεχτί να μπι απαρατίριτος στο εχτρικό στρατόπεδο.

— Πιγένετε να το δίτε κε μόνος-σας.

'Ετρεχσα με το μπροστινὸ μέρος τυ αλόγυ προς το λιβάδι. Εκί ίδρα πραγματικά το πισινό μέρος τυ αλόγυ. 'Εβοσκε ίσιχα στο πρασινο δασολίβαδο. 'Εστιλα αμέσος να φονάκσο το στρατιοτικό γιατρό, κε κίνος, δίχος να σκεφτί πολί, έραψε κε τα διο μισά τυ αλόγυ-μυ με ψιλές βέργες δάφνις, γιατί δεν ίχε μαζί-τυ κλοστί.

Κε τα διο μισά ενόθικαν εκσέρετα, κε τα δαφνόκλαδα ὲβγαλαν ρίζες μέσα στο κορμί τυ αλόγυ-μυ, κ' ίστερα από ένα μίνα

Πιο παλικαρὰς απ' όλυς φάνικα εγό.

Στάθικα δίπλα σ' ένα τεράστιο κανόνι πυ βομβάρδιζε τιν τὺρκικι πόλι, κε, όταν πέταχσε ι μπάλα απ' το κανόνι, πίδισα, τιν καβαλίκεψα κι' όρμισα λεβέντικα εμπρός. 'Ολι μαζί φόναχσαν:

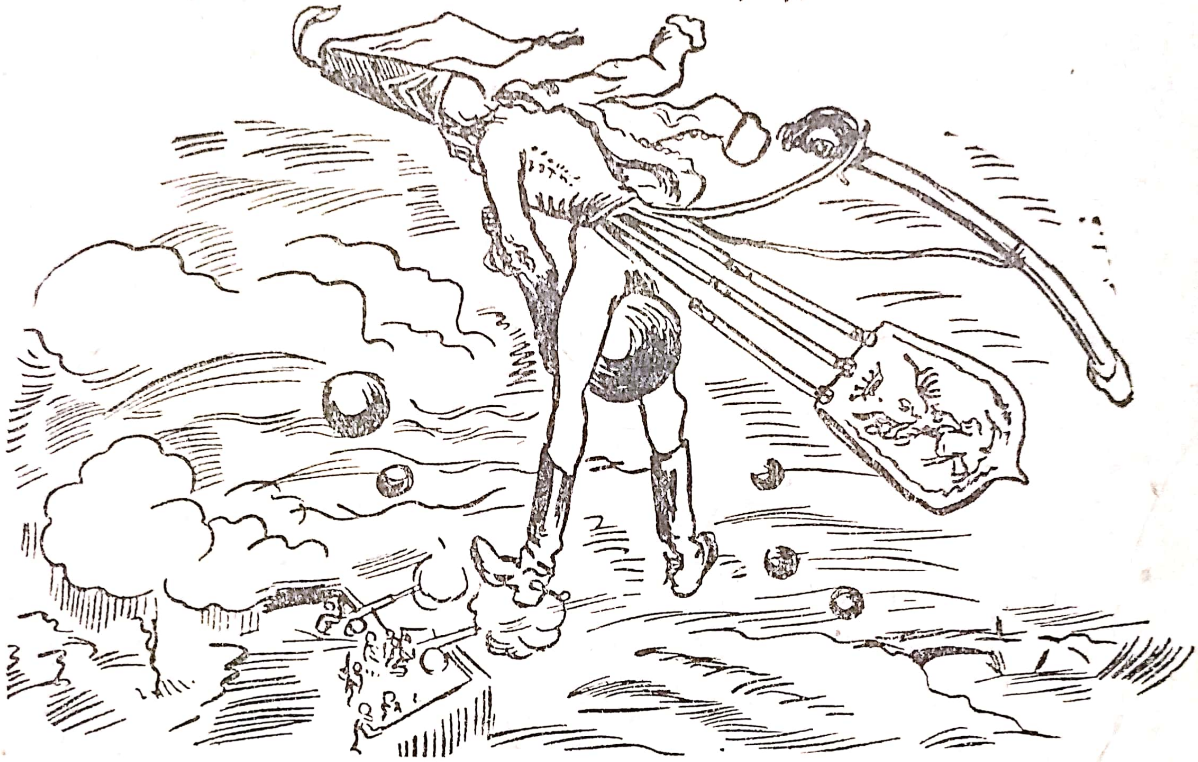
— Μπράβο, μπράβο, βαρόνε Μινχάουζεν!

Στιν αρχί πετύσα με εφχαρίστισι, μα όταν φάνικε μακριά ι εχτρικί πόλι, με κιριέψαν ανίσιχες σκέψις.

— Χμ!—ίπα με το νύ-μυ. Για να μπις, μιάζι να μπις, μα θα μπορέσις από κι να βγις; Ι εχτρί δε θα σε πύνε «καλοσόριςες!» Θα ς' αρπάκςυνε ςα σπιύνο κε θα

μπάλα πυ τιν έριχναν ι τύρκι στο στρατόπεδό-μας.

Δίχος να το πολιςκεφτό, πίδιςα κε κάθιςα πάνο-τις κε, ςα να μι ςινέβικε τίποτα, όρμιςα πίςο.

ςε κρεμάςυνε στιν πιο κοντινί κρεμάλα. Όχι αγαπιτέ Μινχάυζεν, πρέπι να γιρίςις πίςο, ενόςο ακόμα δεν ίνε αργά!

Εκίνι τι στιγμι δίπλα-μυ πετύςε μια

Φιςικά, όταν πετύςα μέτριςα καλά τα τύρκικα κανόνια κ' έφερα στο διικιτί-μυ τις πιο ακριβίς πλιροφορίες για το πιροβολικό τυ εχτρύ.

Κ. ΚΑΡΒΟΝΙΔΙ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΤΡΑΓΥΔΙ

1.

Χαρμόσινα τα τίμπανα βαρύνε,
ι νέι πιονέρι-μας περνύνε.
Με τα τραγύδια, τις χαρές
ι νεαρί λενινιστές
περνύνε. (4 φορές)

2.

Τ' Οχτόβρι ίν' λιογένιτα βλαστάρια.
Τις γίς-μας τις ελέφτερις καμάρια.
Κε ςαν τι φλόγα τιν τρανί
ορμύν εμπρός με μια ορμί
ςτιν πάλι. (4 φορές).

3.

Κ' εκί όπυ ροβόλιςε ι όρα
να ςπα τις επανάςτασις ι μπόρα,
με τις καρδιές τις φλογερές
ςτι μάχι παν' αγονιςτές
χιλιάδες. (4 φορές)

4.

Τιν κόκινι ςικόνοντας ςιμέα,
τραβάν κ' ι πιονέρι-μας γενέα.
Με μία θέλιςι κινί,
για μιάν αςκλάβοτι ζοί
παλέβυν. (4 φορές)

Συχύμ, 1936.

ΤΡΙΣ ΤΡΑΓΙ

Ζύσανε τρις τράγι. Το μικρότερο κε το μεσέο τυς ονομάζανε «Μπεμπέκα», κε το μεγαλίτερυ «Μεμέκα».

'Ηθελαν να φάγυν χορταράκι, κε περνύσαν το γεφίρι για να πάνε να βοσκίσυνε στο λιβαδάκι. Κάτο απ' αφτό το γεφίρι ζύσε ένας τεράστιος λίκος κε περίμενε να βρι τίποτα ν' αρπάκσι.

Τοπ, τοπ, τοπ.

— Πιος ίνε πυ περπατάι πάνο στο γεφίρι-μυ;

— 'Ιμε εγό, ο μικρότερος Μπεμπέκας.

— Νά, — θα σε φάγο.

— 'Οχι, σε παρακαλό μι με τρος, — ίμε πολί μικρός. Από πίσο-μυ έρχετε άλος τραγάκος, ίνε μεγαλίτερος από μένα.

— Λιπόν, καλά, πέρασε.

Τοπ, τοπ, τοπ.

— Πιός ίνε πυ περπατάι πάνο

στο γεφίρι-μυ;

—'Ιμε εγό, ο μεσέος Μπεμπέκας.

— Θα σε φάγο!

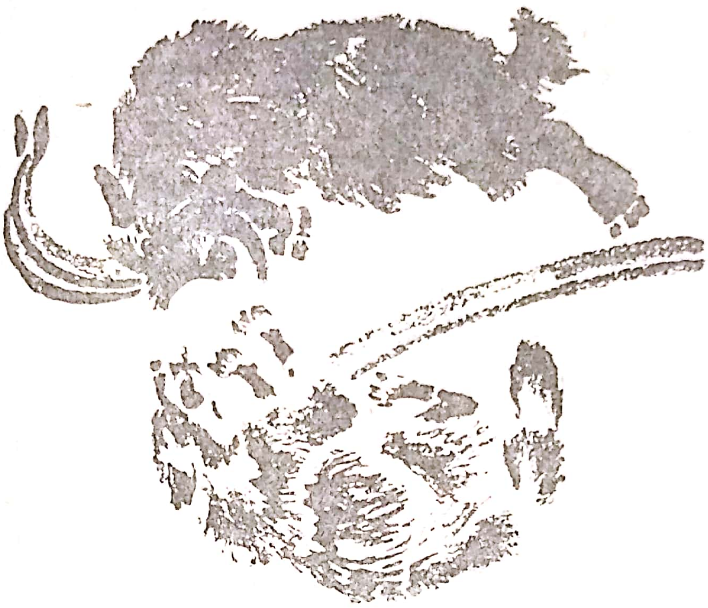
— Γιατί να με πιράκσις. Από πίσο-μυ έρχετε ένας μεγάλος τρά-

γος, ίνε πιο παχίς κεμεγαλίτερος από μένα.

— Λιπόν, καλά, πέραςε.

περπατάς έτςι; Νά τόρα θα ςε φάγο!

— Δοκίμαςε να ίδύμε!...

— Τοπ, τοπ, τοπ.

— Πιος ίνε πυ περπατάι πάνο στο γεφίρι-μυ;—μύνκριςε ο λίκος.

— 'Ιμε εγό, ο μεγαλίτερος Μεμέκας.

— Πιος ςΰδοςε το δικέομα να

Ο λίκος ρίχτικε πάνο ςτο Μεμέκα, μα ο Μεμέκας έτςι τον χτίπιςε με τα κέρατά-τυ, όςτε ο λίκος έπεςε στο νερό κε πνίγικε.

Ι τράγι πίγανε να φάνε χορτάρι κε τόσο πάχιναν, πυ μόλις μπόρεςαν να γιρίςυν ςτο ςπίτι.

K. ΚΑΡΒΟΝΙΔΙ

ΚΟΛΧΟΖΙΚΟ ΤΡΑΓΥΔΙ

1.

Περάςαν τα χρόνια
τις μάβρις ςκλαβιάς.
Πανόριος ο κόζμος
τις νέας δυλιάς.

Παντύ κολχοζίτες,
κολχόζικι γι.
Κενύργια ςτυς κάμπυς
προβάλι ζοί.

Μακριά το αλέτρι,
τα τράχτορα πια
τι γί πέρα-πὲρα
οργόνυν βαθιά.

2.

Χαρύμενι, νά-τιν
γελά ι αβγί.
Στυς κάμπυς ανθρόπον
ςκορπάι βοί.

Μπριγάντες-μπριγάντες
ςκορπύνε ταχιά
κ νιι κολχοζίτες
να πιάςυν δυλιά.

Εχτρύς να ςιντρίπςυν
μαζί πολεμύν.
Τιν έφπορι ζίςι
μπροςτά-τυς θορύν.

Ο ΣΚΙΛΟΣ ΚΕ ΤΟ ΓΑΤΑΚΙ

Μια φορά ένας ςκίλος αντάμοςε ένα γατάκι. Ρίχτικε πάνο-τυ κε γάβγιζε:

—Γαβ, γαβ, γαβ,—θα ςε φάγο, γατάκι. Τί μεγάλος ςκίλος ίμε εγό κε τί μικρό πυ ίςε εςί!

Ι γάτα πίδιςε, ανέβικε πάνο ς'ένα δέντρο κε λέι:

—Νιάυ, νιάυ, νιάυ. Να, λίπόν, δε θα με φας, γιατί εγό μπορό ν'ανεβένο απάνο στα δέντρα, κ' εςί δεν μπορίς!

Ο ΜΙΣΣΑΣ

Μια φορά ένα μικρό πεδάκι, ο Μίςςας, βγίκε στο δρόμο.

Βλέπι ένα απςιλό ςπίτι. Μέςα στο ςπίτι έπεζε μυςικί.

Άνιχςε το ςτόμα-τυ κε κιτάζι το ςπίτι στο πάνο-τυ μέρος.

Πέραςε από ςιμά-τυ ένας άνθροπος κε τυ λέι:

— Μίςςα, ςφάλιχςε το ςτόμα-ςυ, γιατί μπορύν να πετάχςυν μέςα τα κοράκια.

Ο Μίςςας φοβίθικε κι' άλο δεν άνιχςε το ςτόμα-τυ.

Πέραςε λίγος κερός, κε τα δόντια τυ Μίςςα άρχιςαν να πονύν.

Ι μιτέρα-τυ τον πίγε στο γ'ατρό.

Ό γιατρός τυ λέι:

—Άνιχςε το ςτόμα-ςυ, Μίςςα!

—Όχι δε θα τ' ανίχςο!

—Γιατί;

—Φοβύμε να μιν πετάχςυν μέςα στο ςτόμα-μυ τα κοράκια.

Ν. ΜΠΙΛΕΦ

ΤΟ ΑΛΟΓΟ

Δύλεβα στο βορά κε μια φορά μυ έτιχε να ταksιδέπsο την άνιksι με το πρότο βαπόρι.

Το βαπόρι-μας πίγενε ανάμεsα απ' τυς πάγυς.

'Αksαφνα βλέπυμε: κάτι μαβρίζι πάνο s'έναν πάγο.

Κιτάksαμε με το τιλεsκόπιο κε ίδαμε, ότι ίνε ένα άλογο.

Μπορί να το έφερε ο πάγος sτι θάλαsα.

Λιπιθίκαμε το άλογο, κι' αποφαsίsαμε να το γλιτόsυμε.

Το βαπόρι-μας sιμόνι προsεχτικά s' αφτό τον πάγο για να μιν τον τsακίsι. Ο πάγος τρίζι.

Ο άνεμος κυνάι την υρά κε τι χέτι τυ αλόγυ, κ' εκίνο άνιksε τα πόδια-τυ κε sτέκετε sα να ίνε καρφομένο.

Σαλέβι μονάχα τα μάτια-τυ κε φοβάτε να κυνιθί.

Επιτέλυς πετάksαμε τι sκάλα.

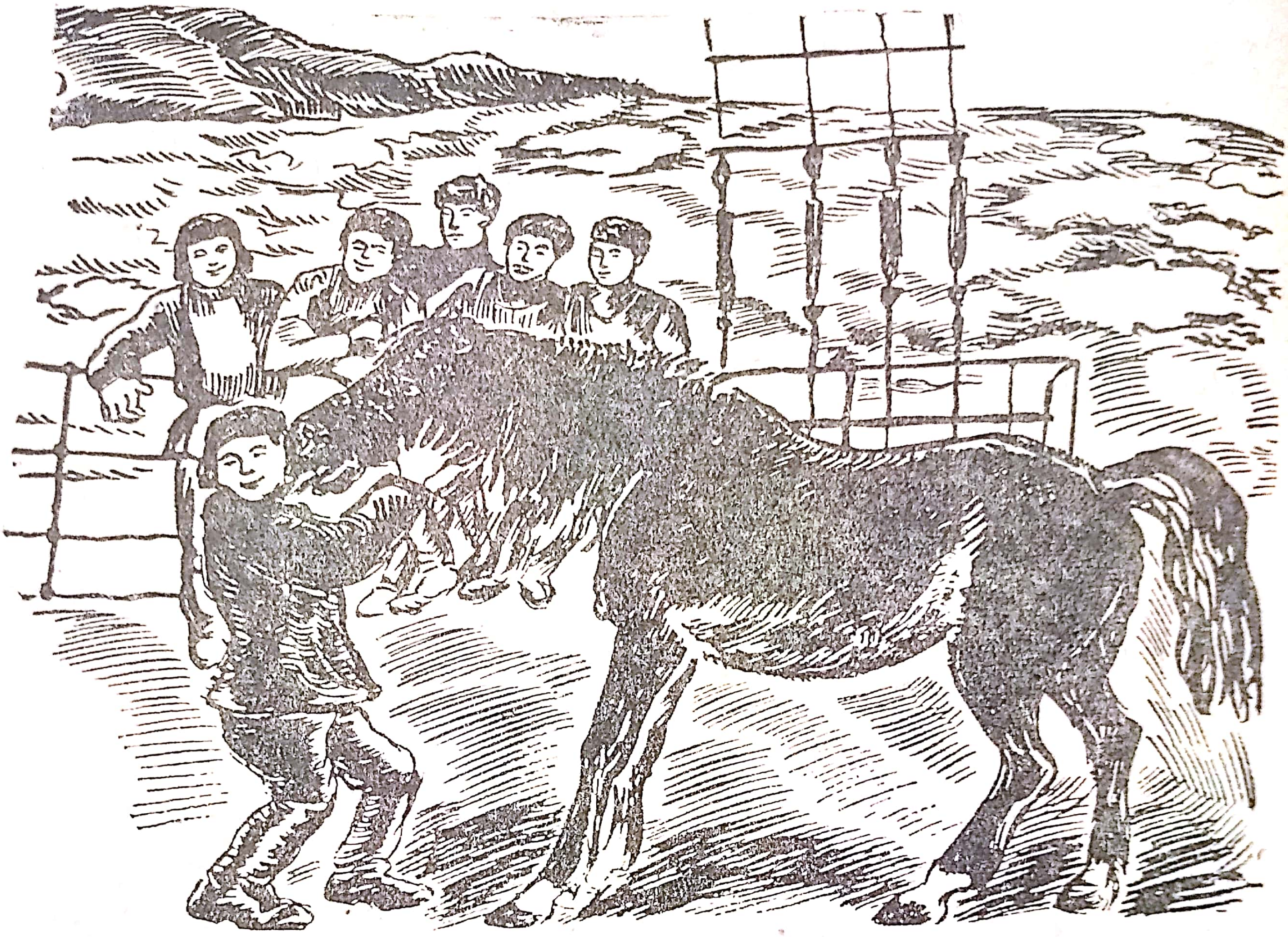
'Αμα κατέβικαν ι νάφτες sτον πάγο, το άλογο όρμιsε άksαφνα, έτρεksε με καλπαζμό απ'τι sκάλα πάνο sτο βαπόρι κι' άρχιsε να χόνι τι μύρι-τυ κε να χαιδέβ όλυς πυ βριsκόντανε εκί.

Χαιδέβι ενός το χέρι, τι ράχι τυ άλυ ίτε τις πλάτες-τυς.

Αποτραβιόμαsτε απ' αφτό. «Πίγενε παραπέρα!» —κε ι ίδιι γελύμε.

Δεν πρόφτασα να γιρίσο, κε το άλογο μ' άγλιπσε διο φορές κε στο πρόσοπο.

Νά πόσο χάρικε το άλογο!

Ο ΓΙΑΝΙΣ Κ' Ι ΡΑΦΤΙΚΙ

1.

Μια φορά τυ Γιάνι πάι
Το κυμπί, πετά.
Τί να κάνι;... Το κεφάλι
Πιάνι κε χτιπά.

2.

Τρέχι πιάνι τι βυρτσίτσα
— Ίςος κε μπορό
Με τι γόμα;—Μπα,
Τυ κάκυ χάνι τον κερό.

3.

Με καρφί να το καρφόσι
Σκέφτετε κε νά,
Τρέχι αρπάζι το σφιράκι
Κε χτιπά, χτιπά

4.

Στο τιλέφονο προςτρέχι.
— Τί να κάνο πια;—
Κε ι πρότι ι βοιθια
Τρέχι τον αρπά.

5.

Κι' ο Γιατρός το βλέπι
Το κυμπί:—Εκί
Πάντε-τον,—λέι,—να μάθι
Κε τι ραφτικί.

1935, Νοέμβρις

Μετάφραςι απ' τι ροςικί

ΜΙΚΡΥ

Ο ΛΙΚΟΣ ΚΕ Τ' ΑΡΝΙ

Εν' αρνάκι διπςαζμένο
ςτο ποτάμ' ίχε κατέβι,
καθαρό να πιι νερό.

Νά-ςυ ο λίκος πυ πινύςε
κε φαγί να βρι γιρέβι,
το ςιμόνι με θιμό.

— Πός τολμάς, λέι, το νερό-μυ
κε το πίνις; Το θολόνις!
Θα τιμοριθίς γι' αφτό.
— Βαςιλιά, απαντά τ' αρνάκι,

κίτακςε κε μι θιμόνις.
Εκί κάτο πίνις ςι,
ς' άλι κςέχορι πιγὶ.
— Το θολόνις! κςαναλέι

το θεριό αγριεμένο,
κε τον περαζμένο χρόνο
μΰπαν μ' έβριςες πολΐ.
— Πός μπορύςα να ςε βρίςο,

πυ δεν ίμυν γενιμένο,
μόλις έχο γενιθί.
— Αν δεν ίςυν ςι, θε νᾶταν
ο μεγάλος αδερφός-ςυ.

— Μα δεν έχο αδερφό,
— Κάπιος τὄκανε δικός-συ,
το ςκιλί, ο τςομπάνος θἄταν.
Τὄμαθα θα εκδικιθό.
Κι' αφτά λὲγοντας τ' αρπάζι,
κε στο δάςος το ςπαράζι.

Μετάφραςι **Γ. ΣΙΜΙΡΙΩΤΙ**

Δ. ΕΡΙΣΤΕΑΣ.

ΑΡΝΙ, ΛΙΚΟΣ ΚΕ ΠΑΠΑΣ

'Ιδε λίκο από μακριά,
δρόμο το αρνάκι.
Μέρος να κριφτί ζιτά,
ςπίλεο, μαντράκι.
Στο λιβάδι κι' κοντά
άςπρο εκλιςάκι.
Σαν πυλί εκί πετά,
να ςοθί τ' αρνάκι.
Μπένι μες' στ'ν εκλιςιά,
«ςόθικα!» φονάζι.
Μα το χέρι τυ παπά
άλα ετιμάζι.
Το αδράχνι· στο βομό
τυ θεύ θιςία.
Βρίςκι θάνατο ςκλιρό
μες' στιν εκλιςία.
Κε μαθένι το φτοχό
κάτο απ' το μαχέρι,
πιο ςκλιρό κι' απ' το θεριό
τυ παπά το χέρι.

ΛΑΦΟΝΤΕΝ

Ο ΛΙΚΟΣ ΚΙ' Ο ΣΚΙΛΟΣ

Ο λίκος απ'τιν πίνα-τυ
κόντεβε να πςοφίςι.
Φιλάγαν έτςι τα ςκιλιά,
κε πύ να κςεμιτίςι!
Κάπιο πρωί ανταμόθικε
μ' ένα ςκιλί χαμένο,
ορέο πολί κ' εβγενικό,
γερό, καλοθρεμένο.
Πόςο τ'υρχόταν να ριχτί,
κομάτια να το κάνι,
μα ίταν μαντρόςκιλος κε πός
μαζί-τυ να τα βάνι.
Γι' αφτό ςιμόνι ταπινά,
τονε καλιμερίζι,
Κε μ' ένα θαβμαζμό βαθί
Τιν κυβεντύλ' αρχίζι,
κε το μεστό-τυ το κορμί,
τα πάχι-τυ επενάι...
—«Κιρ-Λίκο-μυ, άκυ να ςυ πο,
ο ςκίλος τυ απαντάι.
Μπορίς όπος εγό κ' εςί
παχίς να γίνις τόςο,
αν θα δεχτίς τι ςιμβυλί
τύτι πυ θα ςυ δόςο.
Ν'αφίςις λίκυς κε βυνά,
κ' αφτί τιν τεμπελιά-ςυ·
θες να τα λέμε φυκαρά,
πια ίν' ι καταντιά-ςυ;
Λόρδα, πςεφτιά, κακομιριά,
κι' ότι το δόντι αρπάκςι.
«Έλα μαζί-μυ στο χοριό,
ι μίρα-ςυ θ' αλάκςι».
—«Κε τί θα κάνο αν έλθο εκί
ο λίκος αροτάι».
——«Τίποτα, νά, ψιλοδυλιές,
ο ςκίλος τυ απαντάι.
Τυς ζίτυλες θα κινιγάς,
τυς κυρελίδες θ' αλιχτάς,
θα γλίφις τον αφέντι-ςυ,
τυς δύλυς-τυ με τρόπο,
κ' έτςι, αποφάγια ένα ςορό
θάχις με λίγο κόπο.»
Ο λίκος κςερογλίφονταν
με μάτι δακριζμένο.
Άκςαφνα βλέπι το λεμό
τυ ςκίλυ κςεγδαρμένο.
—«Τ' ίνε, τον αροτάι, αφτό;»
— «Τίποτα».
«Πός τίποτα; Δε θες θαρό,
να μυ το εκςιγίςις.»
— «Ε!...—ίνε μικροπράγματα».
— «Για λέγε-μυ, να ζίςις!»
— «Με δένυν, κ' ίςος το λυρί
ςιμάδι νάχι αφίςι».
— Σε δένυν; Δεν τρέχις λιπόν,
όπυ θα ςε καπνίςι;
— «Όχι κε πάντα, μα γι' αφτό
μπα! νύ ςυ πο, δε ςκάζο!»
— «Δε ςκάζις λες, εγό αφτό-δα
το πράμα δεν τ' αλάζο,
ύτε κε με τυς θιςαβρύς
πυ όλος ο κόζμος έχι!»
Κι' ο λίκος λέγοντας αφτά,
τρέχι κι' ακόμα τρέχι.

ΠΟΣ ΠΟΝΥΣΕ ΤΟ ΔΟΝΤΙ ΤΙΣ ΤΟΣΚΑΣ

Πόνεςε το δόντι τις Τόςκας. Ι μιτέρα τις έδοςε ζεςτό νερό να κςεπλίνι το στόμα-τις—δεν τις βοίθιςε.

Ι μιτέρα έχοςε στο δόντι ένα κοματάκι μπαμπάκι— δεν τις βοίθιςε.

Ι μιτέρα έδεςε το μάγουλο τις Τόςκας με μαντίλι, ι Τόςκα έμιαζε με λαγό — πάλι δεν τις βοίθιςε.

Τότε ι μιτέρα-τις ίπε:

— Πάμε στο γιατρό.

Ι Τόςκα άρχιςε να κλέι πολί.

— Δε θα πάο στο γιατρό. Ας πονύνε καλίτερα τα δόντια-μυ.

— Ας πονύνε,—ίπε ι μιτέρα.

Ι Τόςκα κάθιςε στι γονιά κι' άρχιςε να κιτάζι ένα βιβλίο με ζογραφιές. Κι' όλες ι ζογραφιές ίτανε μάβρες, δεν ίτανε όμορφες. Ι Τόςκα έρικςε το βιβλίο κι' άρχιςε να φτιάνι σπίτι από κίβυς, κε το σπίτι-τις δε στέκετε, νκρεμίζι. Κε το δόντι-τις όλο πονάι.

— Θα ζογραφίςο,—ίπε ι Τόςκα.

'Ιθελε να ζογραφίςι τρία κορίτσια, μα τίποτα δε βγίκε.

Το ένα κορίτςι βγίκε πολί παχί, το άλο πολί λιγνό κε το τρίτο καθόλυ δε χόρεςε.

Κε το δόντι-τις όλο πονάι.

Ι Τόςκα άρχιςε να κιτάζι στο δρόμο. Ίδε ένα μικρό κοριτςάκι πυ ίχε ένα ςκιλάκι. Κε το κοριτςάκι ίτανε τέτιο ςιχαμερό, έκανε τον καμπόςο πυ ίχε ςκιλάκι. Κε το ςκιλί ίτανε τέτιο κακό κε δάνκανε.

Τιν ςίμοςε ι μιτέρα-τις.

— Πάμε στο μαγαζί, να ςυ αγοράςο μίλα.

— Στα μίλα πιγένο,—ίπε ι Τόςκα.

Πίγανε. Ι Τόςκα ποτές δεν ίτανε μέςα ςε τέτιο μαγαζί. Έμιαζε με διάδρομο. Ι τίχι-τυ ος τι μέςι ίτανε άςπρι κε κάτο πράςινι.

Πίςο απ' το παραθιράκι καθότανε ο ταμίας, πυ φορύςε άςπρι μπλόζα. Ο ταμίας έδοςε ςτι μιτέρα ένα τςέκι, μεγάλο ςαν τετράδιο.

Ι Τόςκα με τι μιτέρα-τις στέκοντε στο διάδρομο. Κ' εκί δεν πυλύνε τίποτα.

Έχι μονάχα πολές πόρτες, πάνο στις πόρτες ίνε χαρτάκια κε πάνο-τυς ίνε κάτι γραμένο.

Άκςαφνα άνικςε μια πόρτα. Βγίκε μια πυλίτρια μ' άςπρι μπλόζα, μ' άςπρο μαντίλι κε φονάζι:

— Τόςκα Καλίνινα.

Ι Τόςκα με τι μιτέρα-τις μπίκανε μέςα ς' άλο μαγαζί. Κι' αφτό ίτανε παράκςενο μαγαζί. Δεν ίχε ύτε μίλα, ύτε μανταρίνια ύτε κυφέτα, μα ίτανε εκί κάπιο

αλέβρι, κάπια κρυπά μέσα σε γιαλένια βαζάκια.

— Δόστε-μυ ένα κιλό μίλα —ίπε ι Τόσκα.

Κε ι πυλίτρια τις απαντάι:

— Εμίς έτσι δεν πυλύμε. 'Ανιξε πρότα το στόμα-συ κε δίξε τα δόντια-συ. Θα κιτάξο, αν μπορύν να τρόγυν τα δόντια-συ μίλα.

Ι Τόσκα κάθισε στιν καρέκλα κι' άνιξε το στόμα-τις.

Ι πυλίτρια πίρε ένα σιδερένιο γάντσο κι' άρχισε να μετράι τα δόντια τις Τόσκας.

— Αφτό μπορί, κι' αφτό μπορί, μα εκίνο δεν μπορί, έχι μικρί τριπίτσα.

— Υχύ,—λέι ι Τόσκα.

— Δεν πιράζι, τόρα θα το βυλόσυμε.

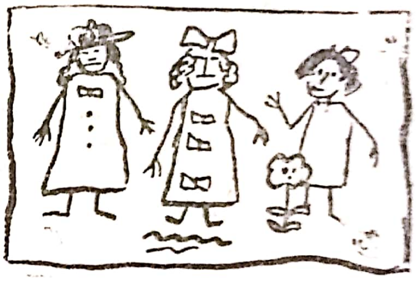
Κε ι πυλίτρια πίρε ένα μικρό βελόνι με κεφαλάκι, καθάρισε το δόντι, τὄπλινε με νερό κε το βύλοσε με αργιλόχομα.

— Λιπόν, τόρα όλα ίνε εντάξι. Μπορίς να φας κε μίλα κε καρίδια.

Κι' αλίθια — δεν πονί το δόντι-τις.

Ι Τόσκα πίδισε απ' τιν καρέκλα κε γέλασε. 'Ι Τόσκα με τι μιτέρα-τις μπίκανε σ'άλο μαγαζί. Το μαγαζί ίταν όπος όλα τα μαγαζιά.

Αγοράςανε μίλα κε μανταρίνια. Κι' όταν πίγεναν στο ςπίτι, αντάμοςαν το κορίτςι με το ςκιλάκι. Το κορίτςι ίτανε καλό κε το ςκιλάκι ίτανε καλό. Το λένε «Φόντικ» δε γαβγίζι κε δε δανκάνι.

Ίρθανε στο ςπίτι. Ι Τόςκα έφτιακςε ςπίτι από κίβυς—κι' αφτό ίτανε όχι ςπίτι, μα υρανοκςίςτις. Στέκετε κε δε νκρεμίζι.

Πίρε το βιβλίο με τις ζογραφιές. Ι ζογραφιές ίτανε καλές, γελίες.

Ίςτερα ζογράφιςε τρία κοριτςάκια. Κε τα τρία ίτανε όχι παχιά όχι λιγνά, μα τέτια όπος πρέπι.

Β. ΚΑΡΑΣΕΒ

ΜΙΘΙ ΤΥ ΕΣΟΠΙ

Ο ΛΙΚΟΣ Κ'Ι ΓΡΙΑ

'Ενα πεδί έκλεε κε στενοχορύσε τι νταντά-τυ. Ι γριά το φοβέριζε κ' έλεγε, ότι, αν δε σταματίσι το κλάμα, θα το δόσι στο λίκο να το φάγι. 'Ενας λίκος, πυ βρέθικε εκί σιμά, περίμενε να βγι ι δυλιά έτσι όπος έλεγε ι γριά. Μα το πεδί αποκιμίθικε κι' ο λίκος έχασε κι' αφτό το κινίγι, κε κίνο πυ έλπιζε να βρι σ' αλο μέρος.

Ι ΒΑΤΡΑΧΙ

Διο βατράχι κατικύσανε σε μια λίμνι. Ι λίμνι κσεράθικε κ' ι βατράχι τριγίριζαν για να βρύνε νέα κατικία. 'Ιρθανε λιπόν σ' ένα βαθί πιγάδι, σκίπσανε κάτο κε ίδανε το νερό. Τότε ο ένας σιμβύλεβε να πιδίσυν αμέσος κάτο. Ο άλος όμος ίπε:

— Καλά, μα αν κσεραθί κι' αφτό, πός θα μπορέσυμε ν'ανεβύμε;

Ο ΓΕΡΟΣ ΚΙ' Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

'Ενας γέρος ίχε κόπσι κσίλα, τα φορτόθικε κε τα κυβαλύσε πολί δρόμο. Γι' αφτό κυράστικε πολί,έβαλε σ'ένα μέρος το φορτίο-τυ κε φόναζε το θάνατο.

Ο θάνατος ίρθε κε ρότισε για πιά ετία τον φονάζι.

Ο γέρος τότε ίπε:— «Για να μυ σικόσις το φορτίο».

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, Ο ΓΑΙΔΑΡΟΣ, Κ'Ι ΑΛΕΠΥ

Το λιοντάρι, ο γάιδαρος κ' ι αλεπύ κάνανε σιντροφιά κε βγίκανε για κινίγι. Πιάσανε λιπόν πολί κινίγι κε το λιοντάρι πρόστακσε το γάιδαρο να τυς το μιράσι.

Ο γάιδαρος χόρισε το κινίγι σε τρις ίσες μερίδες κε τυς έλεγε να διαλέκσυν.

Θίμοσε τότε το λιοντάρι κι' έφαγε το γάιδαρο.

'Ιστερα ίπε στιν αλεπύ να κάνι αφτί το μίραζμα.

Ι αλεπύ έβαλε όλο το κινίγι σε μια μερίδα κι' άφισε μόνο ένα μικρό κομάτι για τον εαφτό-τις.

Το λιοντάρι τι ρότισε.

— Πιος συ έμαθε, καλί-μυ, να μιράζις έτσι;

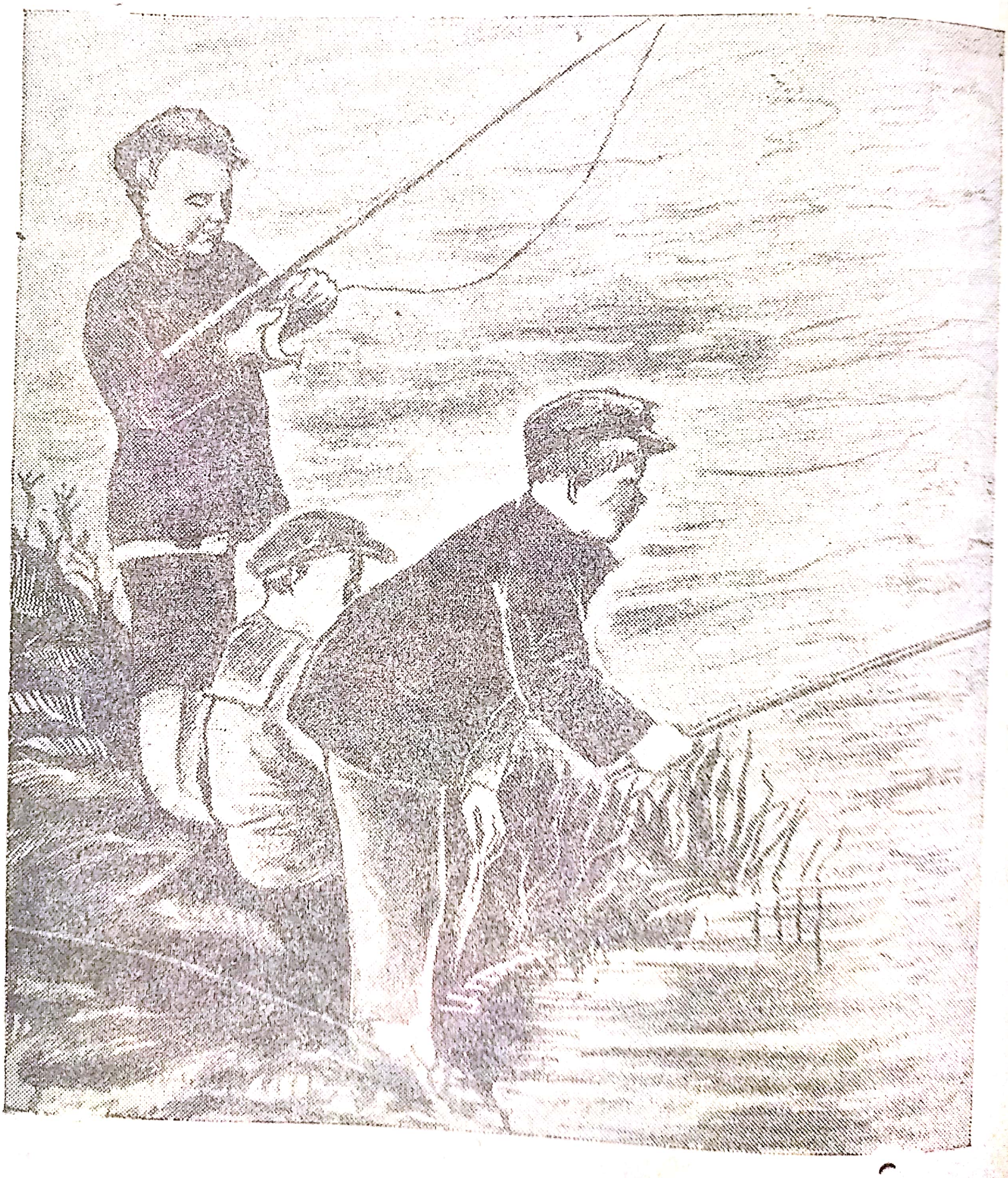
Ι αλεπύ απάντισε.

— Ι σιμφορά τυ γαιδάρυ.

Ο ΠΣΑΡΑΣ

Ένας πσαράς, πυ ίκσερε να πέζι φλογέρα, πίρε τα δίχτια κε τι φλογέρα-τυ κε πίγε στιν ακρογιαλιά. Στιν αρχί έπεζε τι φλογέρα, μα δεν έπιασε τίποτα, γι' αφτό τιν άφισε κ' έριχσε το δίχτι.

Έτσι έπιασε με το δίχτι εκίνα πυ δεν μπόρεσε να πιάσι με τι φλογέρα.

Ο ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ

Ι γέρικι ελεφαντίνα του Μοςκοβίτικυ ζοολογικύ κίπυ Ντζιντάυ ίνε το πιο μεγάλο κε βαρί ζόο ςτι Σοβιετικί Ένοςι. Έχι βάρος πάνο κάτο τέςερις χιλιάδες χιλιόγραμα. Κάθε μέρα ι Ντζιντάυ τρόγι 7—9 πύτια λογιό-λογιό φαγί: πατάτες, ρεπάνια, καρότα, πίτερα, μίλα, ζάχαρι. Το καλοκέρι, όταν κάνι ζέςτι, ι Ντζιντάυ πίνι 12-13 κυβάδες νερό. Ι δίναμι τις ελεφαντίνας ίνε πολί μεγάλι. Νά τί έγινε το καλοκέρι τυ 1935.

Ι Ντζιντάυ ζύςε πολά χρόνια μαζί με τι νεαρί ελεφαντίνα Μάνκα. Ίτανε πολί μονιαζμένες. Μα νά άρχιςαν να πονύν τα νίχια τις ελεφαντίνας Ντζιντάυ, έπρεπε να τα γιατρέπςυν, κε ι Μάνκα εμπόδιζε. Ανανκάςτικαν να χορίςυν τι Μάνκα απ' τι Ντζιντάυ. Ι Ντζιντάυ άμα το ίδε, θίμοςε πολί, φόναζε κε χτιπύςε έτςι, όςτε έτρεμε όλο το χτίριο. Κε ίςτερα άρχιςε να χτιπάι τι ςιδερένια πόρτα με τιν προβοςκίδα κε με το κεφάλι-τις τόςο δινατά, όςτε λίγιςε τι ςιδερένια ράγια, πυ κρατύςε τιν πόρτα κε τιν έριξε κάτο. Νά τί δίναμι έχι ι ελεφαντίνα! Μα ι Ντζιντάυ δεν κάνι κατάχριςι με τι δίναμί-τις. Ίνε πολί καλό κε πρόςχαρο ζόο. Αν δεν τι θιμόςις δεν κάνι τίποτα ςε κανένα.

Κε ςτιν πατρίδα τον ελεφάντον—ςτιν Ινδία, χριςιμοπιύνε τιν τεράςτια δίναμί-τυς ςτι δυλιά, γιατί ι ελέφαντες ιμερόνυντε πολί έφκολα.

ΠΑΡΑΜΙΘΙ
ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΒΙΤΣΙΑΡΙ ΓΕΡΟ

Μια φορά κ' έναν κερό ίτανε μια γριά κ'ένας γέρος. 'Οπυ κι' αν πίγενε ι γριά, ο γέρος έτρεχε απο πίςο-τις. Ι γριά τυ λέι:

— Γιατί τρέχις από πίςο-μυ;

Ο γέρος λέι:

— Φοβύμε πολί.

Ι γριά βγίκε στο δρόμο. Ο γέρος τρέχι από πίςο-τις. Ι γριά λέι:

— Μιν τρέχις από πίςο-μυ! Θα πίγο ν' αρμέκςο τις αγελάδες. Ζίμοςα το ζιμάρι. Κίτακςέ-το.

Ι γριά πίγε ν' αρμέκςι τις αγελάδες. Ο γέρος καθόντανε στο σπίτι. 'Ακςαφνα κάτι ςυςύρικςε. Ο γέρος φοβίθικε. 'Ετρεκςε στο δρόμο. 'Ανικςε τιν πόρτα. 'Ιθελε να βγι, μα κάπιος τον άρπακςε απ'τι ράχι.

Ο γέρος φονάζι:

— Γριά, τρέκςε εδό. Μ' άρπακςαν.

Ι γριά τρέχι.

— Πιος σε άρπακσε;

— Δεν κσέρο, με κρατύνε απ' τι ράχι.

Ο γέρος λέι:

— Ι καρδιά-μυ μόλις χτιπάι.

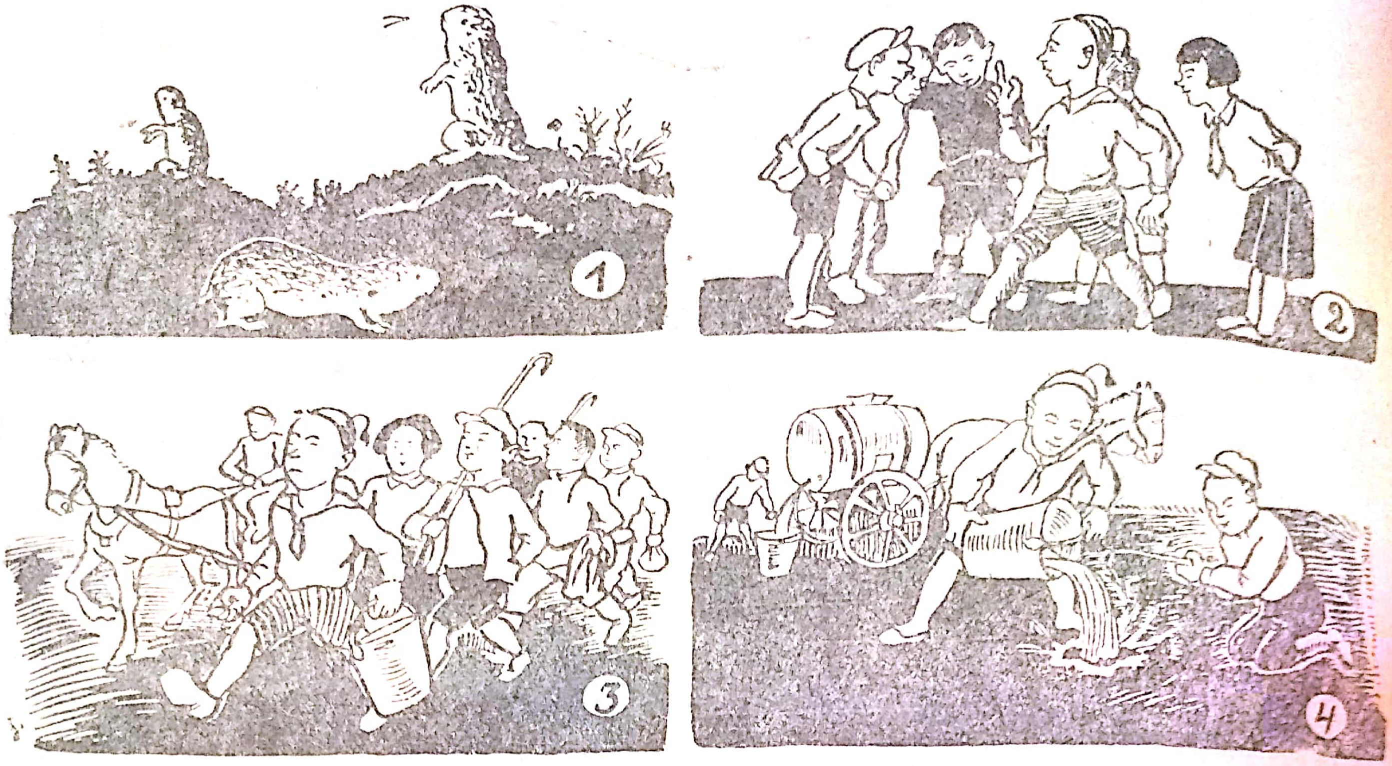
— Ι αλίθια ίνε, ότι συσόριζε το

—Ι γριά πίγε σιμά-τυ. Βλέπι—ο γέρος ίνε πιαζμένος στο γάντσο.

ζιμάρι. Ο γέρος φοβίθικε το ζιμάρι.

Α. ΜΠΑΛΑΝΤΙΝ

Ι ΖΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΥ ΖΟΓΡ. Θ. ΓΙΑΛΙ

Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ

Ο ΚΑΡΙΔΑΣ.

IX.

1.

Μόλις λιόςι το χιόνι κι' αρχίζι
Το χορτάρι τι γι να ςτολίζι,
Το τζυμπράνι ςτον κάμπο κςιπνά,
Λιμαζμένο, λιγνό τριγιρνά.
Ζοντανό ςαν τ' αφίςις να μίνι,
Ι γενιά-τυ χιλιάδες θα γίνι
Κε θ' αλέθι ςιτάρι-φλυρί.
Προςπαθί τέτιον τόπο να βρι,
Πυ να τρόγι καλά, να χορτένι,
Από κςένι δυλιά να παχένι.
Κάνι πάντα μεγάλι ζιμιά.
Τιν κολχόζικι χάνι ςοδιά.
Σκάβι τρίπα κε μέςα τριπόνι,
Κάθε μέρα με στάχια τι ςτρόνι
Σαν αλόνι. Σιτάρι πολί
Στι φολιά-τυ κριφά κυβαλί.
Αντικρίζι τον ίλιο, χορέβι
Κε ςφιρίζι. Τον κόπο-μας κλέβι.

2.

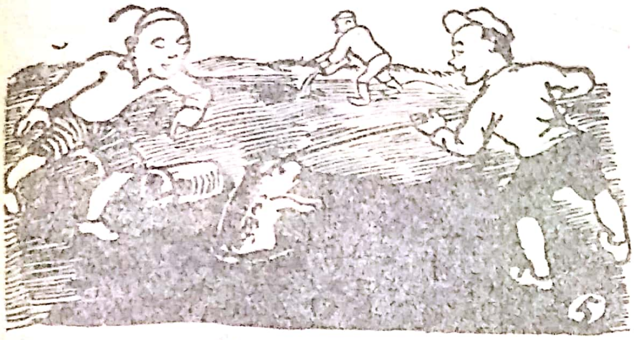
«Να κιρίκςυμε πόλεμο πια
Στον εχτρό-μας προτίνο, πεδιά!
Να μι μίνι κανένα τζυμπράνι!
Στο χοριό-μας ζιμιά να μιν κάνι.
Μας τ' αφίςανε χρόνια παλιά
Για πεςκέςι. Εμπρός ςτι δυλιά!»

3.

Ο Καρίδας τελιόνι... Μιλύνε
Στι ςινέλεπςι κι' άλι, περνύνε
Στιν απόφαςι κι' όλα μαζί
Κςεκινύν τα πεδιά τιν αβγί.
Προχορύνε με γάντζυς, κυβάδες.
Σκορπιζμένι πολί μαθιτάδες
Περπατόντας κιτάζυν, ζιτύν
Τις φολιές ςτα χοράφια να βρυν.

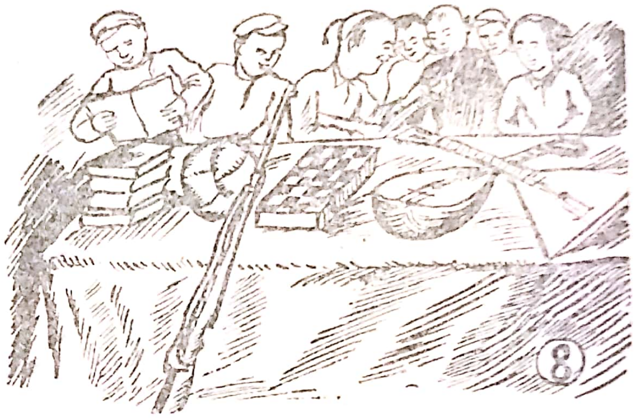
4.

Το ςινιάλο τις μάχις πια δίνυν.
Κυβαλύνε νερό κε το χίνυν

Μες' στις τρίπες κε τρέχυν με μιας
Απ' τα βάθι τις κάθε φολιάς
Τα τζυμπράνια να βγυν. Κςετριπόνυν
Να γλιτόςυν, μα νά τα γραπόνυν—
Ι καπάτςι τυς γάντζυς ςιχνά
Τυς καρφόνυν γερά στα πςαχνά.

5.

Τα τζυμπράνια πιαζμένα φονάζυν.
Σπαρταρύνε στο γάντζο. Τ' αρπάζυν,
Τα ςικόνυν, μ' ορμί καταγίς
Τα χτιπύν, τα ςκοτόνυν εφτίς.
Ι φονές τον πεδιόν αντιχύνε.
Κι' άλυς θέλυν εχτρύς για να βρύνε
Κε κςεκάνυν τζυμπράνια πολά.
Καθαρίζυν τον κάμπο καλά.

6.

Τα πεδιά τα τςυβάλια γιομίζυν.
Τραγυδόντας στα σπίτια γιρίζυν.
Κςέρυν, ότι πικνά τα σπαρτά
Θα φιτρόςυν με ςτάχια μεςτά.
Θάχυν μπόλικο τόρα ςιτάρι.
Ο καθένας περίςιο θα πάρι.
Πολεμίςαν κι' αφτά με τιμί
Ν' αποχτίςυνε τόςο πςομί.

7.

Τα πιγένυν... Ολάκερι ςτίβα
Στυ χοριύ-τυς τιν κοπερατίβα
Παραδίνυν εκί ι μαθιτές
Για να γίνυνε γύνες ζεςτές.

8.

Φιςκυλτύρας πια όργανα πέρνυν,
Με χαρά στο ςκολιό-τυς τα φέρνυν.
Τί πεχνίδια θα πέζυν καλά!
Κι' ο Καρίδας για τύτο γελά.

ΕΝΙΓΜΑΤΑ

1. Όλι νίχτα, όλι μέρα
Μπενοβγένι ο αέρας.
Κι' αν δεν έμπι, κι' αν δε βγι
Δε δυλέβι ι μιχανί.

2. Αν το πις σε φαρμακόνι,
Αν το χίσις σε λερόνι,
Μα απάνο στο χαρτί
Βλέπις κόζμο, όπυ ζι.

3. Πόδια δεν έχι,
Μα τρέχι.

4. Πόδια έχι,
Μα δεν περπατί.
Χορίς τι σέλα
Ανθρόπυς κρατί.

ΛΟΓΟΓΡΙΦΙ

Το πρότο-μυ τις εποχίς
Τις δράσις γριγοράδα,
Το άλφα πρέπι να χαθί
Κ' ένας καρπός αν προστεθί,
Πυ βγένι στην Ελάδα
Θα έβγι τότες κάτι τι
Καίνς πυ δε ζιλέβι,
Πυ δίχος τύτο μαθιτίς
Μονάχα προοδέβι.

Πεδιά! Στίλτε τι λίσι τον ενιγμάτον κε τυ λογογρίφυ στι σίνταξι τυ περιοδικύ.

TIMI—30 χαπ.

ЦЕНА—30 коп.

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

Μαριύπολι, Απάτοβα 24. Τιλέφονο 3-17.

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ: **Γ. ΚΥΝΤΟΚΟΤΣΕΦ**

Подписано к печати 2-VII 1936 г. Уполоблита № 701. Тираж 1160

Стат. формат 186х264, печат. листов 3, в листе 69120 знак., автор. листов 5, бумаж листов 3 Мариуполь, типография Донецкого Областного Греческого Издательства. Зак № 25.